

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/21-07/21
URBROJ: 613-10-23-10
Rijeka, 1. veljače 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Liburnijske vode
d.o.o. za
obavljanje vodnih
usluga, Ičići
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	7
	Projekti financirani u 2020.	20
III.	REVIZIJA ZA 2020.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	24
	Nalaz za 2020.	25
	Provedba naloga i preporuka	44
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	46

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Liburnijskih voda d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Ičići (dalje u tekstu: Društvo) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama kapitala te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji istinito i fer iskazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2020. i njegovu financijsku uspješnost za 2020. u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI), osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Koncem 2020. ostala kratkoročna potraživanja i ostale kratkoročne obveze evidentirani u glavnoj knjizi nisu jednaki podacima iskazanim u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. U glavnoj knjizi evidentirana su ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 19.681.959,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. točno su iskazana u iznosu od 10.716.249,00 kn odnosno manje za 8.965.710,00 kn od evidentiranih u poslovnim knjigama.

Isto tako, koncem 2020., u poslovnim knjigama evidentirane su ostale kratkoročne obveze u iznosu od 10.036.720,00 kn, dok su u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. točno iskazane u iznosu od 1.071.010,00 kn odnosno manje za 8.965.710,00 kn od evidentiranih u poslovnim knjigama. Razlika više evidentiranih ostalih kratkoročnih potraživanja u poslovnim knjigama odnosi se na potraživanja za posudbu (prijenos) naplaćene naknade za razvoj s namjenskog žiroračuna za područje jedne jedinice lokalne samouprave, na namjenski žiroračun naknade za razvoj druge jedinice lokalne jedinice lokalne samouprave te evidentiranu obvezu povrata spomenutih posuđenih sredstava naknade za razvoj na namjenski žiroračun naknade za razvoj prve jedinice lokalne samouprave. Pri sastavljanju Bilance na dan 31. prosinca 2020. obavljen je prijeboj stanja na računima ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza u istom iznosu od 8.965.710,00 kn, a navedeni prijeboj nije evidentiran u poslovnim knjigama, zbog čega stanja ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza u poslovnim knjigama nisu usklađena s iznosima iskazanim u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. Odredbama članka 12. Zakona o računovodstvu, između ostalog, propisano je da je poduzetnik dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik i glavna knjiga te pomoćne knjige, a glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi. Iznosi na kontima glavne knjige za određeno razdoblje moraju biti usklađeni s iznosima iskazanim u bilanci i računu dobiti i gubitka, odnosno izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Popis imovine i obveza za 2020. nije u potpunosti obavljen na propisani način. Potraživanja i obveze popisani su prema skupinama računa iz računskog plana Društva. Popis pojedinačnih kupaca i dobavljača s iznosima i rokovima dospelosti nije priložen uz odluku o rezultatima popisa. Popisane su investicije u tijeku u iznosu od 17.434.780,00 kn, a izvješću nije priložena procjena stupnja dovršenosti pojedinih investicija. Popisom potraživanja i obveza netočno su popisani odgođeni prihodi od potpora. Popisani su odgođeni prihodi od potpora obračunani u 2020. s uključenim odgođenim prihodima od potpora iskazanih početkom 2020., umjesto da su popisana stanja odgođenih prihoda od potpora koja su u poslovnim knjigama točno evidentirana koncem 2020. Popisom potraživanja i obveza popisano je stanje odgođenih prihoda od primljenih potpora iz državnog proračuna za Jadranski projekt u iznosu od 51.099.745,00 kn, dok je u poslovnim knjigama koncem 2020. točno iskazano u iznosu od 48.486.055,00 kn odnosno manje za 2.613.690,00 kn. Nadalje, popisom je utvrđeno stanje odgođenih prihoda od primljenih potpora od društva Hrvatskih voda i jedinica lokalne samouprave (Grada Opatije i općina Lovran, Matulji i Mošćenička Draga) u iznosu od 431.621.301,00 kn, a prema poslovnim knjigama točno je iskazano stanje koncem godine u iznosu 392.091.701,00 kn odnosno manje za 39.529.600,00 kn. Isto tako, popisom je stanje odgođenih prihoda od potpora fizičkih i pravnih osoba iz prijašnjih godina za izgradnju vodnokomunalne infrastrukture utvrđeno u iznosu od 1.611.994,00 kn, a prema poslovnim knjigama točno je iskazano stanje koncem godine u iznosu od 1.562.193,00 kn odnosno manje za 49.801,00 kn. Povjerenstvo za popis nije usporedilo stanje utvrđeno popisom s knjigovodstvenim stanjem evidentiranim koncem 2020. te nije utvrdilo razloge neusklađenosti podataka utvrđenih popisom s podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu, između ostalog, propisano je da je poduzetnik obavezan tijekom poslovne godine, a najkasnije krajem poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stvarnim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Izmjenama plana nabave iz prosinca 2020. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 18.365.150,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., otvorenim postupcima nabave nabavljeni su radovi i usluge u vrijednosti od 7.834.759,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a vrijednost nabavljenih roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosi 8.010.523,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Za nabavu usluga evidencije vodoopskrbnih okana u iznosu od 190.000,00 kn i usluga odvoza i zbrinjavanja otpada s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu od 170.831,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost nisu provedeni propisani postupci jednostavne nabave prikupljanjem tri ili više ponuda od gospodarskih subjekata, nego je nabava obavljena slanjem upita jednom gospodarskom subjektu i ispostavljanjem narudžbenice. Nabava navedenih usluga nije planirana planom nabave za 2020.

Planom nabave za 2020., provođenjem postupaka jednostavne nabave, planirana je nabava spojnih elemenata za cijevi (fitinzi) procijenjene vrijednosti od 180.000,00 kn i hidranata procijenjene vrijednosti od 120.000,00 kn sve bez poreza na dodanu vrijednost. Navedene nabave obavljene su putem narudžbenica od različitih dobavljača u pojedinačnim vrijednostima manjim od 100.000,00 kn bez prikupljanja tri ili više ponuda.

Odredbama članka 2. Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave, između ostalog, propisano je da je kod nabave roba i usluga u vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno radova u vrijednosti od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn, potrebno pravodobno zatražiti tri ili više ponuda.

Za izvođenje radova na rekonstrukciji vodovodne linije u jednoj ulici planirana je nabava procijenjene vrijednosti od 195.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ostvarena je u vrijednosti od 176.858,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za izvođenje navedenih radova proveden je postupak jednostavne nabave prikupljanjem ponuda od tri gospodarska subjekta.

Nakon donošenja odluke o odabiru, s najpovoljnijem ponuditeljem nije zaključen ugovor o nabavi kojim bi se propisale obveze i prava Društva i ponuditelja, nego je nabava obavljena ispostavljanjem narudžbenice izvoditelju radova. Nabava je obavljena u skladu s narudžbenicom i ponudom. Odredbama članka 3. Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave, između ostalog, propisano je da se dostavom odluke o odabiru najpovoljnijem ponuditelju, stječu uvjeti za sklapanje ugovora o nabavi. (točka 7. Nalaza)

Obveze Društva

Društvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Na temelju odredaba članka 258. Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18), Društvo je osnovano u prosincu 2013. Osnovano je odvajanjem od društva Komunalac d.o.o., Opatija s istodobnim prijenosom dijela imovine te je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Rijeci. Sjedište Društva je Liburnijska 2, Ičići. Temeljni akt Društva je Društveni ugovor kojim se uređuje osnivanje, predmet poslovanja, temeljni kapital i iznos svakog pojedinačnog uloga osnivača, poslovni udjeli te međusobna prava i obveze članova Društva i način izmjena Društvenog ugovora. Temeljni kapital Društva iznosi 148.735.100,00 kn, a poslovne udjele imaju Grad Opatija s 41,0 %, Općina Matulji s 37,0 %, Općina Mošćenička Draga sa 16,0 % i Općina Lovran sa 6,0 %. Društvo ima s komunalnim društvom Komunalac d.o.o., Jurdani, u jednakim omjerima, poslovni udjel u vrijednosti od 211.883,00 kn u društvu Libukom d.o.o., Jurdani (dalje u tekstu: društvo u suvlasništvu) koje obavlja djelatnost objedinjene naplate komunalnih i vodnih te drugih usluga.

Djelatnost Društva je javna vodoopskrba koja obuhvaća isporuku vode za ljudsku potrošnju putem građevina javne vodoopskrbe ili na drugi način (cisternama, vodonoscima i drugo), javnu odvodnju uključujući pražnjenje i odvoz otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama (cisternama, vodonoscima i drugo), korištenje opasnih kemikalija u postupku dezinfekcije vode i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora za vlastite potrebe. Društvo održava sustav vodoopskrbe i odvodnje na području četiri jedinice lokalne samouprave – Grada Opatije te općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga. Usluga javne vodoopskrbe obuhvaća ukupno 15 312 vodovodnih priključaka, odnosno pitkom vodom opskrbljuje se približno 29 000 stanovnika. Vodoopskrbni sustav čini 520 km cjevovoda, 66 vodosprema i prekidnih komora ukupnog kapaciteta 27 092 m³, 110 reducir-stanica i 12 crpnih stanica. Sustav javne kanalizacije sastoji se od tri podsustava koji su odijeljeni prema slivnim područjima: sustav Opatija-Lovran-Matulji, sustav Mošćenička Draga i sustav Brseč. Dužina kanalizacijske mreže je 190 336 m s 53 crpne stanice, jednom taložnicom i centralnim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda I. stupnja. Voda se zahvaća iz pet izvorišta (Mala Učka, Vela Učka, Rečina, Sredić – Srednja voda, Tunel Učka – podzemna spilja ispod tunela). Društvo je tijekom 2020. dobavilo ukupno 2 724 204 m³ vode, pri čemu je iz vlastitih izvorišta zahvaćeno 1 982 229 m³, a 741 975 m³ vode dobavljeno je od dva druga isporučitelja vodnih usluga. Jednom od njih i prodaje vodu iz vlastitih izvorišta za opskrbu pitkom vodom dijela njegova vodoopskrbnog područja te je tijekom 2020. prodano 132 709 m³.

Koncem 2021. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 147/21) kojom se uspostavlja uslužna područja, određuju njihove granice i društvo preuzimatelj. Društvo pruža usluge na dijelu uslužnog područja 25 na kojem je kao društvo preuzimatelj određeno Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Rijeka. Uslužno područje 25 obuhvaća gradove Bakar, Čabar, Delnice, Kastav, Kraljevicu, Opatiju, Rijeku i Vrbovsko te općine Brod Moravice, Čavle, Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Lokve, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad i Viškovo u Primorsko-goranskoj županiji. Ustavni sud je 29. ožujka 2022. donio rješenje kojim se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti Uredbe o uslužnim područjima, s Ustavom i zakonom. Do donošenja konačne odluke, Ustavni sud je privremeno obustavio izvršenje svih općih i pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na temelju navedene Uredbe.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine predstavnici članova Društva. Nadzorni odbor ima pet članova koji su imenovani na četiri godine i biraju se odlukom Skupštine Društva, četiri člana predstavnici su članova Društva, a petog člana biraju radnici kao svog predstavnika. Uprava ima jednog člana, direktora Društva. Tijekom 2020. i za vrijeme obavljanja revizije direktor je Ervino Mrak, dipl. ing.

Unutarnje ustrojstvo Društva uređeno je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova u Društvu iz siječnja 2015. te njegovim izmjenama i dopunama iz svibnja 2015., rujna 2016. i rujna 2018. Obavljanje poslovnih procesa organizirano je putem dvije radne jedinice. Radna jedinica Vodoopskrba i odvodnja obuhvaća tri organizacijske jedinice (Vodoopskrba, Odvodnja i Pročišćavanje otpadnih voda), a radna jedinica Zajedničke službe obuhvaća četiri sektora (Sektor općih, pravnih i kadrovskih poslova, Sektor razvoja i investicija, Sektor nabave te Sektor računovodstva i financija).

Koncem 2020. Društvo je imalo 87 zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Društvo je obvezno uspostaviti i razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16). Sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja.

Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Društvo ima uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola. Doneseni su Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o likvidaturi dokumentacije, Pravilnik o postupanju s materijalom, Pravilnik o korištenju i održavanju motornih vozila i radnih strojeva, Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave, Odluka o blagajničkom maksimumu, Odluka o imenovanju osoba za kontrolu (likvidiranu) dokumentaciju, Odluka kojom se uređuje popis poslovnih prostora, dodjeljuju oznake poslovnih prostora i pravilo slijednosti numeričkih brojeva računa te Odluka o načinu uporabe službenih mobilnih telefona. Isto tako, Društvo je donijelo Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanju povjerljive osobe, kojim je, između ostalog, uređen postupak unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti. Društvo ima uspostavljen odgovarajući informacijski sustav kroz koji odgovorne osobe obavljaju kontrolu evidentiranja poslovnih promjena. Kontrolu i ovjeravanje dokumentacije koja je temelj za evidentiranje u poslovnim knjigama obavljaju ovlaštene osobe koje su utvrđene Odlukom o imenovanju osoba odgovornih za kontrolu (likvidaturu) dokumentacije iz 2016. Sudionici poslovnih procesa u Društvu provodili su kontrole i obavljali poslove u skladu s donesenim pravilnicima i odlukama.

Nadzorni odbor obavio je nadzor poslovanja Društva za 2019. U 2020. održane su četiri sjednice Nadzornog odbora. Prema obrazloženju odgovorne osobe, u 2021. nije obavljen nadzor poslovanja Društva za 2020., jer su sjednice najvećim dijelom, zbog pandemije COVID-19, održane telefonskim putem.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Uz Izjavu se prilažu i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini. Direktor Društva je u 2021. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2020. uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), Društvo nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje

Društvo je u prosincu 2019. donijelo Plan poslovanja koji sadrži i financijski plan. U prosincu 2020. donesene su izmjene Plana poslovanja. Plan poslovanja s financijskim planom sadrži podatke iz prethodnog razdoblja i za 2020. o planiranoj količini vode, odvodnje i pročišćavanja, financijski plan prihoda i rashoda za 2020., plan kadrova, plan ulaganja iz sredstava amortizacije, plan investicija, plan prikupljanja i namjenskog korištenja naknade za razvoj, plansku bilancu te plan priliva i odliva sredstava (novčani tijek). Plan sadrži obrazloženja i ciljeve za pojedine organizacijske jedinice. Financijskim planom prihodi i rashodi planirani su prema računima iz računskog plana koji primjenjuje Društvo.

Izmjenama Plana poslovanja, prihodi su planirani u iznosu od 49.263.704,00 kn, rashodi u iznosu od 48.979.617,00 kn te dobit (prije oporezivanja) u iznosu od 284.087,00 kn. Vrijednosno značajniji planirani prihodi su prihodi od prodaje proizvoda i usluga (prodaja vode, usluge odvodnje i pročišćavanja, izgradnja priključaka i druge usluge) u iznosu od 24.854.723,00 kn ili 50,5 % ukupno planiranih prihoda te prihodi od primljenih potpora u iznosu od 17.933.278,00 kn ili 36,4 % ukupno planiranih prihoda. Vrijednosno značajniji rashodi planirani su za troškove amortizacije u iznosu od 23.336.080,00 kn ili 47,7 % i materijalne troškove u iznosu od 12.058.501,00 kn ili 24,6 % ukupno planiranih rashoda.

Prema financijskim izvještajima i Godišnjem izvješću o poslovanju Društva (iz lipnja 2021.) za 2020., Društvo je ostvarilo prihode u iznosu od 49.652.645,00 kn ili 0,8 % više od planiranih, rashode u iznosu od 49.112.674,00 kn ili 0,3 % više od planiranih, dok ostvarena dobit (prije oporezivanja) iznosi 539.971,00 kn ili 90,1 % više od planirane.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) i Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 86/15, 105/20 i 9/21 – ispravak). Prema odredbama Zakona o računovodstvu, Društvo je klasificirano u srednje poduzetnike.

Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji za 2020.: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala. Financijski izvještaji Društva objavljeni su u Registru godišnjih financijskih izvještaja.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 49.652.645,00 kn, rashodi u iznosu od 49.112.674,00 kn te dobit u iznosu od 539.971,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	51.691.808,00	49.410.691,00	95,6
1.1.	Prihodi od prodaje	30.829.405,00	27.152.150,00	88,1
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	329.688,00	161.857,00	49,1
1.3.	Drugi poslovni prihodi	20.532.715,00	22.096.684,00	107,6
2.	Financijski prihodi	154.329,00	241.954,00	156,8
	Ukupni prihodi	51.846.137,00	49.652.645,00	95,8

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 27.152.150,00 kn ili 54,7 % i drugi poslovni prihodi u iznosu od 22.096.684,00 kn ili 44,5 %. Svi drugi prihodi (prihodi na temelju uporabe vlastitih prihoda i financijski prihodi) iznose 403.811,00 kn ili 0,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno su značajnije povećani drugi poslovni prihodi za 1.563.969,00 kn ili 7,6 %, najvećim dijelom zbog više ostvarenih izvanrednih prihoda (stjecanje zemljišta bez naknade).

Prihodi od prodaje u iznosu od 27.152.150,00 kn manji su za 3.677.255,00 kn ili 11,9 % u odnosu na prethodnu godinu zbog prodaje manjih količina vode. Odnose se na prihode od vodnih usluga u iznosu od 24.965.570,00,00 kn i prihode od prodaje drugih usluga u iznosu od 2.186.580,00 kn.

Prihodi od vodnih usluga odnose se na prihode od prodaje vode u iznosu od 19.138.101,00 kn i usluge odvodnje u iznosu od 5.827.469,00 kn (usluga odvodnje 4.469.097,00 kn i usluga pročišćavanja 1.358.372,00 kn). Društvo u suvlasništvu obavlja objedinjenu naplatu navedenih prihoda i prihoda komunalnog društva koje obavlja komunalne djelatnosti te poduzima mjere naplate na temelju zaključenog ugovora o obavljanju usluga objedinjene naplate iz 2016. te sedam dodataka ugovoru do konca 2020. Dostavlja mjesečna izvješća o ostvarenoj naplati u prethodnom mjesecu, rekapitulaciju obračunanih i naplaćenih kamata za zakašnjelo plaćanje, izvješće o ukupnom zaduženju za prethodni mjesec odnosno iznosu i postotku naplate, izvješće o otpisu potraživanja te izvješće o prijenosima na sumnjiva i sporna potraživanja, utužena potraživanja te o potraživanjima prijavljenim u stečaj i predstečajne nagodbe.

Odlukom o cijeni vodnih usluga iz 2014. određene su vrste vodnih usluga koje se pružaju na vodoopskrbnom području i području aglomeracije, cijena vodne usluge vodoopskrbe i odvodnje, način obračuna i plaćanja usluge te javna davanja koja se obračunavaju i naplaćuju uz cijenu usluge. U svibnju 2019. donesena je Izmjena i dopuna Odluke o cijeni vodnih usluga, kojom je, osim navedenih vodnih usluga, utvrđena cijena vodne usluge pročišćavanja otpadnih voda.

Društvo pruža vodne usluge javne vodoopskrbe na području Grada Opatije te općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga. Usluge javne odvodnje s uslugom pročišćavanja otpadnih voda pružaju se na području Grada Opatije te općina Matulji i Lovran, a za područje Općine Mošćenička Draga pruža se usluga javne odvodnje bez pročišćavanja otpadnih voda.

Prema Odluci o cijeni vodnih usluga iz 2014., fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga vodoopskrbe za kućanstvo i gospodarstvo na području vodoopskrbe iznosi ovisno o vrsti (profilu vodomjera) od 12,72 kn do 101,76 kn mjesečno. Za korisnike vodne usluge odvodnje fiksni dio cijene vodne usluge odvodnje iznosi 8,06 kn mjesečno za kućanstvo i gospodarstvo te fiksni dio cijene usluge pročišćavanja otpadnih voda za kućanstvo i gospodarstvo iznosi 4,97 kn.

Varijabilni dio osnovne cijene vodne usluge vodoopskrbe za kućanstvo iznosi 7,77 kn/m³, a za gospodarstvo 11,62 kn/m³. Varijabilni dio cijene usluge odvodnje za kućanstva koja su priključena na sustav odvodnje iznosi 2,81 kn/m³, a za gospodarstvo 4,25 kn/m³. Za korisnike koji koriste uslugu odvodnje, a nemaju vodomjer ili drugo mjerno mjesto, potrošnja se obračunava za fiksni dio cijene odvodnje u iznosu od 8,06 kn mjesečno te za varijabilni dio cijene odvodnje u iznosu od 12,39 kn mjesečno (za procijenjenu količinu od 2,1 m³ po kućanstvu po cijeni od 5,90 kn/m³). Varijabilni dio cijene usluge pročišćavanja otpadnih voda za kućanstvo i za gospodarstvo iznosi 0,84 kn/m³.

Odlukom o cijeni vodnih usluga utvrđena je i cijena koju plaćaju socijalno ugrožene kategorije građana za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva, i to samo varijabilni dio cijene vodnih usluga za isporučenu količinu vode do 70 l dnevno odnosno 2,1 m³ mjesečno. Varijabilni dio cijene usluge vodoopskrbe iznosi 4,66 kn/m³, usluge odvodnje 1,69 kn/m³ te usluge pročišćavanja 0,50 kn/m³. Socijalno ugrožene kategorije građana utvrđene su rješenjima jedinica lokalne samouprave. Prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20), jedinice lokalne samouprave dužne su u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na podmirenje troškova stanovanja, koji obuhvaćaju i troškove za vodu te voditi evidenciju i dokumentaciju o ostvarivanju navedenih prava.

Korisnicima vodnih usluga javne vodoopskrbe te odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda cijena vodne usluge obračunava se mjesečno prema isporučenoj količini vode očitanoj na glavnom vodomjeru.

Uz cijenu vodnih usluga, koja je prihod isporučitelja vodnih usluga, zasebno se iskazuje porez na dodanu vrijednost (13,0 %), naknada za korištenje voda (2,85 kn/m³) i naknada za zaštitu voda (1,35 kn/m³) koje su prihod Hrvatskih voda te naknada za razvoj koja je prihod isporučitelja vodnih usluga. Naknada za razvoj za općine Matulji i Lovran utvrđena je odlukama općinskih vijeća u 2010. u iznosu od 4,00 kn/m³. Za Grad Opatiju odlukom Gradskog vijeća iz svibnja 2019. naknada za razvoj utvrđena je u iznosu od 2,08 kn/m³ (do svibnja 2019. iznosila je 4,00 kn/m³). Naknada za razvoj za Općinu Mošćenička Draga odlukom Općinskog vijeća u 2018. utvrđena je u iznosu od 4,00 kn/m³.

Prihodi od prodaje drugih usluga ostvareni su u iznosu od 2.186.580,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode od prodaje vodovodnih usluga u iznosu od 1.140.093,00 kn (izrada vodovodnih priključaka na sustav javne vodoopskrbe, prihodi od obustave i uspostave isporuke vode zbog dugovanja, usluga skidanja, postavljanja i zamjene postojećeg vodomjera, bakteriološke analize vode, strojni iskop vodovodnih kanala, prijevoz vode autocisternom, usluga postavljanja javnih špina i slično), usluge pražnjenja septičkih jama (bez usluge pročišćavanja) u iznosu od 354.170,00 kn te prihode od Hrvatskih voda za usluge obračuna i naplate naknade za korištenje i zaštitu voda u iznosu od 361.743,00 kn (5,0 % od ukupno naplaćenih prihoda), prihode od najamnina u iznosu od 31.222,00 kn te prihode od pružanje usluga pročišćavanja otpada iz septičkih jama u iznosu od 3.652,00 kn. Prihodi od izrade priključaka na sustavu javne vodoopskrbe i odvodnje te usluge pražnjenja septičkih jama ostvareni su na temelju zahtjeva naručitelja i ispostavljenih računa Društva, prema Cjeniku usluga i radova iz svibnja 2019.

Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga u iznosu od 161.857,00 kn odnose se na prihode od usluga koje Društvo obavlja u vlastitoj režiji pri izvođenju radova (rekonstrukcije i izmjene dijelova opreme) na imovini Društva.

Drugi poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 22.096.684,00 kn. Odnose se na primljene potpore u iznosu od 17.999.656,00 kn, prihode od stjecanja zemljišta bez naknade u iznosu od 3.916.000,00 kn (vrijednost zemljišta po procjeni ovlaštenog procjenitelja) i druge prihode (naplaćena otpisana potraživanja, naplata šteta od osiguravajućih društava, uporaba službenog vozila u privatne svrhe i drugo) u iznosu od 181.028,00 kn.

Primljene potpore u iznosu od 17.999.656,00 kn odnose se na prihode u visini obračunane amortizacije imovine nabavljene iz namjenskih sredstava naknade za razvoj u iznosu od 17.642.346,00 kn i prihode (potpore) od jedinica lokalne samouprave (osnivača) za pokriće troškova po kreditima, namjenska sredstva iz cijene za razvoj u iznosu od 325.848,00 kn i druge potpore (za pokriće troškova edukacije zaposlenika, za naknade za bolovanje i drugo) u iznosu od 31.462,00 kn. Prihodi u visini obračunane amortizacije imovine odnose se na sučeljavanje prihoda s pripadajućim troškovima obračunane amortizacije u tekućoj godini, za dugotrajnu imovinu nabavljenu iz sredstava za razvoj i umanjuju utjecaj troškova obračunane ukupne amortizacije.

Financijski prihodi ostvareni u iznosu od 241.954,00 kn odnose se na prihode od kamata (na oročena sredstva, po viđenju i zatezne kamate) u iznosu od 121.748,00 kn, prihode od ulaganja u udjele društava povezanih sudjelujućim interesom u iznosu od 110.771,00 kn te prihode od tečajnih razlika u iznosu od 9.435,00 kn. Prihodi od ulaganja u udjele društava povezanih sudjelujućim interesom u iznosu od 110.771,00 kn odnose se na usklađenje financijske imovine (udjela u društvu u suvlasništvu za objedinjenu naplatu komunalnih usluga) prema neto tržišnoj vrijednosti primjenom metode udjela (iznos udjela u dobiti tekuće godine spomenutog društva, a nakon pokrića gubitka u pripadajućem iznosu od 48.888,00 kn).

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	50.941.776,00	48.779.574,00	95,8
1.1.	Materijalni troškovi	13.357.387,00	11.851.563,00	88,7
1.2.	Troškovi osoblja	10.368.183,00	10.209.673,00	98,5
1.3.	Amortizacija	23.825.414,00	23.335.072,00	97,9
1.4.	Drugi troškovi	1.776.812,00	2.052.820,00	115,5
1.5.	Vrijednosna usklađenja	308.896,00	474.053,00	153,5
1.6.	Rezerviranja	1.201.575,00	764.782,00	63,6
1.7.	Drugi poslovni rashodi	103.509,00	91.611,00	88,5
2.	Financijski rashodi	588.441,00	333.100,00	56,6
	Ukupno	51.530.217,00	49.112.674,00	95,3

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na troškove amortizacije u iznosu od 23.335.072,00 kn ili 47,5 %, materijalne troškove u iznosu od 11.851.563,00 kn ili 24,1 % i troškove osoblja u iznosu od 10.209.673,00 kn ili 20,8 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (drugi troškovi, vrijednosna usklađenja, rezerviranja, drugi poslovni rashodi i financijski rashodi) ostvareni su u iznosu od 3.716.366,00 kn ili 7,6 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjeni su materijalni troškovi za 1.505.824,00 kn ili 11,3 %, najvećim dijelom zbog smanjenih troškova kupljene vode od drugog isporučitelja vodnih usluga. Vrijednosno značajnije povećani su drugi troškovi za 276.008,00 kn ili 15,5 % zbog povećanja naknada troškova radnicima i ostalih materijalnih prava utvrđenih Dodatkom 4. Kolektivnom ugovoru.

Materijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 11.851.563,00 kn. Odnose se na troškove sirovina i materijala u iznosu od 6.139.001,00 kn i druge vanjske troškove u iznosu od 5.712.562,00 kn. Troškovi sirovina i materijala odnose se na troškove kupljene vode od drugih isporučitelja u iznosu od 2.209.072,00 kn, troškove električne energije u iznosu od 1.433.514,00 kn, vodovodni i kanalizacijski materijal u iznosu od 780.893,00 kn, utrošeni osnovni materijal u iznosu od 565.292,00 kn, materijal za tekuće održavanje vozila i strojeva i drugoga u iznosu od 508.896,00 kn, plin i gorivo u iznosu od 341.619,00 kn, sitni inventar, radnu odjeću i auto gume u iznosu od 187.567,00 kn te drugi materijal (uredski materijal, materijal za čišćenje i drugo) u iznosu od 112.148,00 kn.

Troškovi kupljene vode u iznosu od 2.209.072,00 kn odnose se na kupljenu vodu od tuzemnog i inozemnog isporučitelja (čija se vodna infrastruktura nalazi u neposrednoj blizini vodne infrastrukture Društva) u ukupnoj količini od 741 975 m³ zbog nedovoljne količine vode iz vlastitih izvora Društva. Do ožujka 2020. Društvo je plaćalo kupljenu vodu od domaćeg isporučitelja po cijeni od 4,60 kn/m³, a od ožujka 2020. po cijeni od 2,80 kn/m³. Troškovi vodovodnog i kanalizacijskog materijala u iznosu od 780.893,00 kn odnose se na materijal utrošen sa zaliha radi izvođenja radova u vlastitoj režiji za potrebe vodoopskrbe i odvodnje. Materijal za tekuće održavanje vozila i strojeva i drugoga u iznosu od 508.896,00 kn odnosi se na materijal za popravak i zamjenu dijelova radnih strojeva i osobnih vozila.

Drugi vanjski troškovi ostvareni u iznosu od 5.712.562,00 kn odnose se na usluge održavanja u iznosu od 1.508.756,00 kn, usluge objedinjene naplate u iznosu od 1.212.420,00 kn, usluge kooperanata u iznosu od 560.170,00 kn, troškove najamnina (uredskih prostora, kamiona i kabina) u iznosu od 489.801,00 kn te intelektualne i slične usluge u iznosu od 413.703,00 kn.

Nadalje, odnose se na usluge baždarenja vodomjera u iznosu od 224.853,00 kn, usluge analize vode u iznosu od 226.060,00 kn, usluge telefona i poštanske usluge te usluge prijevoza u iznosu od 139.684,00 kn i druge usluge (dezinsekcija i deratizacija, geodetske usluge, zaštita na radu, tehnički pregled vozila, čuvanje imovine, odvoz smeća i drugo) u iznosu od 937.115,00 kn.

Usluge održavanja u iznosu od 1.508.756,00 kn odnose se na održavanje sustava za daljinsko upravljanje i nadzor s postrojenjima i opremom u iznosu od 403.172,00 kn, održavanje građevinskih objekata i kancelarija u iznosu od 319.759,00 kn, sanaciju vodovodnih gubitaka u iznosu od 318.745,00 kn, održavanje voznog parka u iznosu od 226.525,00 kn, sanaciju kanalizacije u iznosu od 156.555,00 kn i usluge mehaničke radionice u iznosu od 84.000,00 kn. Za obavljanje navedenih usluga provedeni su postupci nabave, a usluge su obavljene na temelju zaključenih ugovora i narudžbenica Društva.

Usluge objedinjene naplate u iznosu od 1.212.420,00 kn obavljalo je društvo u suvlasništvu na temelju zaključenog ugovora s Društvom i komunalnim društvom za obavljanje komunalne djelatnosti u 2016. i sedam dodataka ugovoru. Prema dodacima ugovoru iz 2020., mjesečna naknada od svibnja 2020. ugovorena je u iznosu od 96.750,00 kn, a od listopada 2020. mjesečna naknada pružanja usluge naplate za Društvo ugovorena je u iznosu od 90.900,00 kn. Prema ugovoru i dodacima ugovoru, društvo u suvlasništvu obvezalo se u razdoblju od šest mjeseci ostvariti prosječni postotak naplate za objedinjenu naplatu vode i komunalnog otpada od najmanje 85,0 % i za ostale usluge vodovoda i kanalizacije od najmanje 80,0 %. Ugovoreno je da ako se prosječni postotak naplate usluge u šestomjesečnom razdoblju ne ostvari u ugovorenim iznosima, naknada se umanjuje u razmjernom postotku nenaplaćene realizacije prihoda. Omjer plaćanja navedene naknade (postotak) utvrđuje se kao omjer naplaćenog iznosa prihoda podijeljenog sa zaduženjem koje je umanjeno za stornirani iznos. Izvještaj o postotku naplate društvo u suvlasništvu dostavlja Društvu jednom mjesečno. Prema navedenim izvještajima, naplata je ostvarena u skladu s ugovorenim prosječnim postotkom naplate.

Usluge kooperanata u iznosu od 560.170,00 kn obuhvaćaju najvećim dijelom građevinske usluge koje se obavljaju za vanjske naručitelje (građane i pravne osobe) za postavljanje te saniranje vodovodnih i kanalizacijskih priključaka. Za obavljanje navedenih usluga provedeni su postupci jednostavne nabave i s odabranim ponuditeljima zaključeni su ugovori o obavljanju spomenutih usluga. Vrijednosno najznačajniji troškovi najamnina odnose se na najam poslovnog prostora za potrebe uprave i skladišta. U okviru intelektualnih i sličnih usluga vrijednosno su najznačajnije informatičke usluge (na temelju zaključenih ugovora nakon provedenih postupaka jednostavne nabave) u iznosu od 183.091,00 kn, revizorske usluge u iznosu od 53.500,00 kn, usluge izrade elaborata Analiza cijene vodne usluge u iznosu od 35.000,00 kn te usluge poreznog savjetovanja u iznosu od 30.000,00 kn. Usluge baždarenja vodomjera obuhvaćaju redovno umjeravanje vodomjera, dok usluge analize vode obuhvaćaju redovne analize vode na izvorima vode i u distribucijskom sustavu te analizu otpadnih voda na pojedinim dijelovima mreže odvodnje, a posebice u ljetnim periodima.

Troškovi osoblja ostvareni su u iznosu od 10.209.673,00 kn. Odnose se na netoplaće u iznosu od 6.528.469,00 kn, troškove poreza i doprinosa iz plaća u iznosu od 2.350.591,00 kn te doprinose na plaću u iznosu od 1.330.613,00 kn. U 2020. prosječna brutoplaća iznosila je 8.703,00 kn, najniža brutoplaća isplaćena je u iznosu od 4.976,00 kn, a najviša u iznosu od 17.267,00 kn. Prosječna netoplaća iznosila je 6.430,00 kn, najniža netoplaća isplaćena je u iznosu od 3.981,00 kn, a najviša u iznosu od 11.476,00 kn.

Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu, kojima su utvrđena radna mjesta i koeficijenti složenosti poslova. Unutrašnja organizacija Društva, organizacijska podjela poslova, uvjeti za obavljanje poslova, prava i obveze u obavljanju poslovnih i rukovodnih funkcija i drugo uređeni su Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova. Obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaće zaposlenika obavljen je u skladu s propisima.

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 23.335.072,00 kn. Prema Odluci o primjeni Računovodstvenih politika (dalje u tekstu: Računovodstvene politike) Društva iz 2014., amortizacija se obračunava pojedinačno za svako sredstvo razvrstano po amortizacijskim skupinama po linearnoj metodi i po stopama koje ne prelaze porezno dopustive stope. Od ukupne amortizacije obračunane za 2020., iznos od 17.642.346,00 kn odnosi se na amortizaciju obračunanu za materijalnu imovinu financiranu tuđim bespovratno primljenim sredstvima.

Drugi troškovi ostvareni su u iznosu od 2.052.820,00 kn. Vrijednosno značajniji su rashodi za naknade troškova zaposlenima i ostala materijalna prava u iznosu od 1.404.271,00 kn. Odnose se na naknade troškova prijevoza radnika na posao i s posla u iznosu od 377.226,00 kn, paušalnu mjesečnu naknadu za prehranu u iznosu od 357.680,00 kn, nagradu za radne rezultate (za sve zaposlenike) u iznosu od 250.500,00 kn, prigodne godišnje nagrade u iznosu od 247.500,00 kn, dar u naravi zaposlenicima u iznosu od 47.025,00 kn, otpremnine za mirovinu u iznosu od 40.000,00 kn, darove djeci zaposlenika starosti do 15 godina u iznosu od 21.600,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu od 20.000,00 kn, potpore za smrti zaposlenika i užeg člana obitelji u iznosu od 20.000,00 kn, troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inozemstvu u iznosu od 10.572,00 kn te druge naknade (za bolovanje duže od 90 dana, potpora za novorođeno dijete i za invalidnost i troškovi smještaja i prijevoza na službenom putu) u iznosu od 12.168,00 kn. Naknade troškova zaposlenicima isplaćene su u skladu s Kolektivnim ugovorom, zakonom i drugim propisima.

Troškovi vrijednosnog usklađenja ostvareni u iznosu od 474.053,00 kn odnose se na ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 463.937,00 kn i rashode izravnog otpisa nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 10.116,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi ispravka vrijednosti potraživanja odnose se na ispravak vrijednosti utuženih potraživanja od fizičkih i pravnih osoba u iznosu od 279.702,00 kn te ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih, neutuženih potraživanja od fizičkih i pravnih osoba u iznosu od 172.438,00 kn starijih od godinu dana. Navedeni ispravci potraživanja vezani su za pružene komunalne usluge vodoopskrbe i odvodnje, priključke na vodoopskrbu i pročišćavanje otpadnih voda.

Troškovi rezerviranja u iznosu od 764.782,00 kn odnose se na rezerviranja za moguće obveze po pokrenutim sudskim sporovima. Vrijednosno značajnija rezerviranja u iznosu od 264.782,00 kn odnose se na moguće rashode s osnove razlike u cijeni vode plaćene javnom isporučitelju vodnih usluga od kojeg Društvo nabavlja vodu temeljem zaključenih ugovora u 2009. i sudski određene nove privremene cijene vode za razdoblje od ožujka 2020. do okončanja spora. Društvo je protiv spomenutog javnog isporučitelja vodnih usluga podnijelo tužbu kojom traži smanjenje cijene isporuke vode prema važećem cjeniku navedenog isporučitelja (4,60 kn/m³) jer je obračunana suprotno odredbama izmijenjenog Zakona o vodama iz 2013. kojima se cijena vode namijenjena ljudskoj potrošnji drugom isporučitelju vodne usluge ne može odrediti u iznosu većem od troška proizvodnje vode te Društvo traži isplatu razlike u cijeni počevši od svibnja 2016. do ožujka 2019. s osnove ništetnosti dijela ugovora kojim se uređuje cijena isporuke vode.

S obzirom na dugotrajnost sudskog postupka, Društvo je u ožujku 2020. Vijeću za vodne usluge podnijelo Prijedlog za određivanjem privremene mjere do pravomoćnog okončanja sudskog postupka. Vijeće za vodne usluge je Privremenim rješenjem utvrdilo nižu cijenu vode u iznosu od 2,80 kn/m³ počevši od ožujka 2020. Nepravomoćnom presudom Upravnog suda Republike Hrvatske iz studenoga 2020. poništeno je Privremeno rješenje Vijeća za vodne usluge te je sudski određena nova privremena cijena u iznosu od 3,23 kn/m³ za razdoblje od ožujka 2020. do okončanja sudskog postupka te razlika u cijeni za isporučenu vodu koncem 2020. iznosi 264.782,00 kn. Na navedenu presudu Društvo je uložilo žalbu, ali je i rezerviralo iznos mogućih rashoda razlike u cijeni nabavljene vode.

Rezerviranja u iznosu od 500.000,00 kn odnose se na moguće rashode povezane s obvezom povrata razlike u cijeni prodane vode koju Društvo prodaje istom javnom isporučitelju vodnih usluga temeljem Ugovora o isporuci vode za piće iz 2009. s kojim je u prethodno opisanom sudskom sporu. Drugi javni isporučitelj vodnih usluga je u travnju 2020. podigao tužbu protiv Društva za smanjenje cijene vode koju mu je Društvo obračunavalo za prodanu vodu od ožujka 2015. do veljače 2020. (7,12 kn/m³), a koja nije u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama prema kojima se cijena isporuke vode između dva isporučitelja vodnih usluga određuje kao veleprodajna cijena, bez troškova maloprodaje ili neosnovanih izdataka. Sudski postupak do konca srpnja 2022. nije okončan.

Drugiposlovni rashodi ostvareni u iznosu od 91.611,00 kn odnose se na ispravak pogrešno evidentiranih zaduženja korisnika za isporučene vodne usluge u iznosu od 41.597,00 kn, neotpisanu vrijednost otuđene i rashodovane imovine u iznosu od 33.707,00 kn te rashode za naknadu štete fizičkim i pravnim osobama i drugo u iznosu od 16.307,00 kn (pogrešan obračun i slično).

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 333.100,00 kn. Odnose se na troškove kamata u iznosu od 327.610,00 kn i tečajne razlike u iznosu od 5.490,00 kn. Troškovi kamata odnose se na kamate za kredit Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje u tekstu: HBOR) i zajam Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: IBRD) za izgradnju vodnokomunalne infrastrukture u iznosu od 325.848,00 kn i druge kamate u iznosu od 1.762,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 625.471.001,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	639.418.268,00	625.471.001,00	97,8
1.	Dugotrajna imovina	612.749.689,00	591.570.968,00	96,5
1.1.	Nematerijalna imovina	139.610,00	86.126,00	61,7
1.2.	Materijalna imovina	594.836.740,00	583.049.657,00	98,0
1.3.	Dugotrajna financijska imovina	101.112,00	211.883,00	209,6
1.4.	Potraživanja	17.672.227,00	8.223.302,00	46,5
2.	Kratkotrajna imovina	25.404.215,00	32.902.134,00	129,5
2.1.	Zalihe	1.137.792,00	1.120.824,00	98,5
2.2.	Potraživanja	14.774.794,00	14.875.374,00	100,7
2.3.	Novac u banci i blagajni	9.491.629,00	16.905.936,00	178,1
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.264.364,00	997.899,00	78,9
II.	Pasiva	639.418.268,00	625.471.001,00	97,8
1.	Kapital i rezerve	152.533.843,00	152.478.466,00	100,0
2.	Rezerviranja	2.309.011,00	3.073.793,00	133,1
3.	Dugoročne obveze	18.178.501,00	8.613.943,00	47,4
4.	Kratkoročne obveze	15.139.595,00	14.332.189,00	94,7
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	451.257.318,00	446.972.610,00	99,1
	Izvanbilančni zapisi	5.836.929,00	9.200.898,00	157,6

Vrijednost dugotrajne imovine iskazana je u iznosu od 591.570.968,00 kn. Odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 548.727.266,00 kn (vodovodni i kanalizacijski sustav, vodospreme, crpne stanice, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, kolektori i drugo), materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 17.434.780,00 kn, zemljište u vrijednosti od 9.220.540,00 kn, dugoročna potraživanja u iznosu od 8.223.302,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti od 7.194.344,00 kn, alate i strojeve u vrijednosti od 472.727,00 kn, dugotrajnu financijsku imovinu (ulaganja u udjele društava povezanih sudjelujućim interesom) u vrijednosti od 211.883,00 kn te nematerijalnu imovinu (licence, računalni programi i prava služnosti) u iznosu od 86.126,00 kn.

Tijekom 2020. nabavljeno je dugotrajne imovine u vrijednosti od 12.220.450,00 kn, a odnosi se na ulaganja u materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 8.264.278,00 kn (vrijednosno najznačajnije ulaganje u izgradnju sanitarne kanalizacije naselja Brseč 5.933.898,00 kn), zemljište u vrijednosti od 3.942.591,00 kn i nematerijalnu imovinu u iznosu od 13.581,00 kn. Isto tako, povećano je ulaganje u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom u vrijednosti od 110.771,00 kn. U uporabu je stavljena imovina u vrijednosti od 8.659.789,00 kn, od koje je vrijednosno najznačajnija sanitarna kanalizacija Liburnijske rivijere u vrijednosti od 7.620.845,00 kn.

Građevinski objekti u vrijednosti od 548.727.266,00 kn odnose se na građevinske objekte vodoopskrbe u vrijednosti od 309.318.183,00 kn, sustav odvodnje otpadnih voda u vrijednosti od 215.557.160,00 kn, sustav uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u vrijednosti od 23.581.103,00 kn te druge objekte (upravne zgrade, skladišta i drugo) u vrijednosti od 270.820,00 kn.

Materijalna imovina u pripremi, u vrijednosti od 17.434.780,00 kn, najvećim se dijelom odnosi na ulaganja u konzultantske usluge, projektnu dokumentaciju i izrade elaborata u razdoblju od 2015. do 2020. za izradu studije izvodljivosti za Projekt poboljšanja vodnokomunalne infrastrukture na području Liburnijske rivijere (dalje u tekstu: projekt Aglomeracija Liburnijska rivijera) za prijavu na sredstva europskih fondova u vrijednosti od 8.293.588,00 kn, ulaganja u sanitarnu kanalizaciju Liburnijske rivijere i zaleđa u vrijednosti od 4.491.178,00 kn, ulaganja u vodoopskrbni sustav Učka u vrijednosti od 3.050.633,00 kn i ulaganja u vodoopskrbni sustav Sv. Petra i Jir u iznosu od 1.051.561,00 kn.

U 2020. povećana je vrijednost zemljišta za 3.942.591,00 kn. Povećanje vrijednosti zemljišta najvećim se dijelom odnosi na zemljišta u vrijednosti od 3.916.000,00 kn koje je Društvo steklo bez naknade. Društvo je postalo vlasnik zemljištima na kojima se nalaze objekti vodoopskrbe i odvodnje na temelju sudskih rješenja o prijenosu vlasništva s Republike Hrvatske na Društvo i na temelju rješenja o uknjižbi na zemljištu koje je u postupku podjele prijašnjeg društva Komunalac d.o.o., Opatija pripalo Društvu. Vrijednost zemljišta procijenio je ovlaštenu procjenitelj.

Društvo je 1. siječnja 2020. obavilo ispravak početnog stanja nematerijalne imovine u vrijednosti od 24.658.804,00 kn te je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazano stanje nematerijalne imovine 1. siječnja 2020. u vrijednosti od 139.610,00 kn. Navedeni ispravak obavljen je zbog prijenosa komunalne infrastrukture (oborinske kanalizacije) u vlasništvo jedinica lokalne samouprave. Ispravak početnog stanja odnosi se na knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u oborinsku kanalizaciju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Ispravak početnog stanja nematerijalne imovine obavljen je na temelju zahtjeva jedinica lokalnih samouprava (vlasnika Društva) i u skladu Hrvatskim standardom financijskog izvještavanja 3 – Računovodstvene politike, točka 3. prema kojoj Promjene računovodstvene procjene – su usklađivanja knjigovodstvenog iznosa neke imovine ili obveze, ili iznosa periodične potrošnje neke imovine nastalo procjenom sadašnjeg stanja i očekivanih budućih koristi i obveza povezanih s tom imovinom i obvezama. Promjene računovodstvenih procjena nastaju zbog novih informacija ili novih otkrića i u skladu s tim nisu ispravci pogrešaka.

Dugotrajna financijska imovina u iznosu od 211.883,00 kn odnosi se na udjel u povezanom društvu čija je nominalna vrijednost iznosila 150.000,00 kn, a u skladu s točkom 22. Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 9 – Financijska imovina, vrijednost ostale financijske imovine udjela svedena je na fer vrijednost kao prihod u Računu dobiti i gubitka. Koncem 2019. navedena financijska imovina bila je iskazana u iznosu od 101.112,00 kn te je koncem 2020. povećana za 110.771,00 kn (iskazano u financijskim prihodima) i početkom 2021. iznosi 211.883,00 kn.

Dugoročna potraživanja su koncem 2020. iskazana u iznosu od 8.223.302,00 kn. Odnose se na potraživanja od jedinica lokalnih samouprava za povrat glavnice podzajma IBRD-a iz 2010. i kredita HBOR-a iz 2007., kojima je financirana izgradnja objekata vodnokomunalne infrastrukture. Koncem 2020. ukupna potraživanja od jedinica lokalnih samouprava iznose 18.582.484,00 kn, od kojih iznos od 10.359.182,00 kn dospijeva u 2021. i iskazan je kao kratkoročna potraživanja, a iznos od 8.223.302,00 kn dospijeva nakon 2021. i iskazan je kao dugotrajna potraživanja za odgođene prihode s temelja budućih uplata za povrat glavnice kredita.

Vrijednost kratkotrajne imovine iskazana je u iznosu od 32.902.134,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine veća je za 7.497.919,00 kn ili 29,5 %.

Odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 16.905.936,00 kn, potraživanja u iznosu od 14.875.374,00 kn te zalihe sirovina i materijala u vrijednosti od 1.120.824,00 kn.

Koncem 2020. potraživanja su iskazana u iznosu od 14.875.374,00 kn. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 4.119.616,00 kn, potraživanja od Republike Hrvatske i jedinica lokalne samouprave u iznosu od 39.509,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 10.716.249,00 kn.

Potraživanja od kupaca odnose se na potraživanja za usluge prodane vode, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u iznosu od 3.709.534,00 kn, potraživanja za izvedene radove za vodovodne priključke u iznosu od 399.612,00 kn te za obavljene druge usluge u iznosu od 10.470,00 kn. Do konca kolovoza 2021. naplaćeno je 3.639.274,00 kn, odnosno 88,3 % potraživanja od kupaca iskazanih na 31. prosinca 2020. Vrijednosno najznačajnija druga potraživanja odnose se na potraživanja od Grada Opatije te općina Matulji i Lovran za uplate dijela glavnice zajma IBRD-a iz 2010. i kredita HBOR-a iz 2007., za izgradnju vodnokomunalne infrastrukture, u ukupnom iznosu od 10.359.182,00 kn.

Ukupno dospjela potraživanja iznose 1.691.546,00 kn, a vrijednosno najznačajnija odnose se na potraživanja od fizičkih osoba za prodanu vodu te usluge odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (s kašnjenjem do godine dana) u iznosu od 971.374,00 kn.

Koncem 2020. obavljen je ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja (opomene za potraživanja starija od godine dana, utužena potraživanja, prijava potraživanja u stečajne mase te predstečajne nagodbe) za razdoblje od 2014. do 2020. u iznosu od 775.111,00 kn. Prema Računovodstvenim politikama, ispravak vrijednosti potraživanja obavlja se za potraživanja starija od godine dana te za sva utužena potraživanja.

Obračun i naplatu potraživanja od kupaca vodnih usluga te poduzimanje mjera naplate obavlja društvo u suvlasništvu na temelju ugovora o objedinjenoj naplati iz 2016. i sedam dodataka ugovoru. Navedeno društvo poduzimalo je mjere naplate potraživanja te je uz slanje opomena obavljalo prisilnu naplatu potraživanja (pokretanje i vođenje ovršnih i parničnih postupaka radi naplate dugovanja, prijava potraživanja u stečajnu masu dužnika i drugo). Prema izvještaju društva u suvlasništvu i dokumentaciji Društva, postotak naplate potraživanja od kupaca vodnih usluga iznosio je 90,4 %, a naplata sumnjivih i spornih potraživanja iznosila je 27,0 %. Zbog pandemije COVID-19, za razdoblje od 18. travnja do 18. listopada 2020. utvrđen je moratorij na pokretanje postupaka ovrha za naplatu potraživanja. U 2020. utuženo je potraživanja od kupaca u iznosu od 279.702,00 kn, od čega je naplaćeno 113.748,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 16.905.936,00 kn odnosi se na novac na žiroračunima u poslovnim bankama u iznosu od 11.904.298,00 kn, izdvojena novčana sredstva naknade za razvoj u iznosu od 4.245.126,00 kn, novčana sredstva na deviznom računu u iznosu od 753.932,00 kn i novčana sredstva u blagajni u iznosu od 2.580,00 kn.

Koncem 2020. zalihe u vrijednosti od 1.120.824,00 kn odnose se na zalihe materijala u vrijednosti od 1.023.782,00 kn (vodovodni materijal i materijal za održavanje crpnih stanica u iznosu od 897.332,00 kn i drugi materijal 126.450,00 kn) te sitni inventar i auto gume u vrijednosti od 97.042,00 kn.

Kapital i rezerve iskazani su u iznosu od 152.478.466,00 kn. Odnose se na temeljni kapital u iznosu od 148.735.100,00 kn, kapitalne rezerve u iznosu od 2.852.484,00 kn, dobit poslovne godine u iznosu od 526.100,00 kn i zadržanu dobit u iznosu od 364.782,00 kn.

Kapitalne rezerve u iznosu od 2.852.484,00 kn odnose se na ulaganja vlasnika Društva u izgradnju objekata komunalne infrastrukture kao neupisani kapital u iznosu od 2.201.891,00 kn i ostale rezerve u iznosu od 650.593,00 kn. Kapitalne rezerve u 2020. manje su za 689.536,00 kn u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje u iznosu od 581.477,00 kn odnosi se na isknjiženje iz poslovnih knjiga prava građenja za zemljišnu česticu za koju je Društvo u 2020. steklo pravo vlasništva te na ispravak početnog stanja za ulaganja u oborinsku odvodnju koje je financirano iz poslovnih prihoda Društva u iznosu od 108.059,00 kn.

Rezerviranja u iznosu od 3.073.793,00 kn odnose se na rezerviranja za obveze po sudskim sporovima, i to za moguće obveze po sudskom sporu s izvoditeljem radova u iznosu od 1.052.621,00 kn, za druge moguće obveze po sudskim postupcima (načelo opreznosti) u iznosu od 764.782,00 kn, obvezu po radnom sporu iz prijašnjih godina u iznosu od 701.390,00 kn, obveze po sporu za naknadu za izvedene radove izvoditelja u iznosu od 550.000,00 kn i za naknadu štete u iznosu od 5.000,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu od 22.946.132,00 kn, od čega se na kratkoročne obveze odnosi 14.332.189,00 kn, a na dugoročne obveze 8.613.943,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manje su za 10.371.964,00 kn ili 31,0 %, na što je najvećim dijelom utjecalo smanjenje dugoročnih obveza zbog završetka otplate kredita HBOR-a za financiranje izgradnje vodoopskrbnih građevina u 2021.

Kratkoročne obveze koncem 2020. iskazane u iznosu od 14.332.189,00 kn odnose se na obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 11.166.921,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 1.148.472,00 kn (prema dobavljačima 1.034.847,00 kn i prema povezanom društvu za usluge objedinjene naplate prihoda 113.625,00 kn), ostale kratkoročne obveze u ukupnom iznosu od 1.071.010,00 kn, zaposlenicima za netoplaće i naknade za prosinac 2020. u iznosu od 575.606,00 kn te za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 370.180,00 kn.

Vrijednosno značajnije su obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 11.166.921,00 kn. Odnose se na obvezu za otplatu kredita i podzajma s dospijećem obveza u 2021., i to za kredit HBOR-a iz 2007. u iznosu od 6.859.949,00 kn i otplatu podzajma IBRD-a iz 2010. u iznosu od 4.306.972,00 kn. Nadalje, vrijednosno su značajne ostale kratkoročne obveze u iznosu od 1.071.010,00 kn, koje se odnose na obveze prema Hrvatskim vodama za obračunanu i naplaćenu naknadu za korištenje voda u iznosu od 547.905,00 kn i naknadu za zaštitu voda u iznosu od 223.273,00 kn, obveze prema Općini Lovran u iznosu od 284.720,00 kn za povrat neutrošenih sredstava naknade za razvoj i kamata po viđenju te druge kratkoročne obveze u iznosu od 15.112,00 kn.

Društvo Komunalac d.o.o., Opatija je, u 2007., nakon dobivenih suglasnosti osnivača, zaključilo s HBOR-om ugovor o kreditu za financiranje projekta izgradnje vodoopskrbnog sustava Liburnijske rivijere i zaleđa u iznosu od 56.000.000,00 kn u protuvrijednosti od 7.626.897,62 EUR. Nakon odvajanja od Komunalca d.o.o., Opatija, Društvo je preuzelo obvezu po navedenom kreditu. Ugovorena je otplata kredita u 21 polugodišnje rate, od kojih prva dospijeva 31. studenoga 2011. Trećim dodatkom ugovoru o kreditu iz svibnja 2020., zbog pandemije COVID-19 i primjene moratorija na otplatu kredita, ugovorena je otplata dijela kredita (dospjele obveze kredita od ožujka do lipnja 2020.) za konac lipnja 2021. Koncem 2020. ukupna obveza po navedenom kreditu iznosila je 6.859.949,00 kn.

U veljači 2009. Republika Hrvatska zaključila je s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj ugovor o zajmu za financiranje provedbe Projekta zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području 2. Hrvatske vode zaključile su u veljači 2009. s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj ugovor o projektu. U svibnju 2009. Republika Hrvatska, Hrvatske vode i Ministarstvo financija zaključili su ugovor o supsidijarnom zajmu kojim se dio zajma dodjeljuje Hrvatskim vodama u obliku zajma. Na temelju navedenih ugovora, Hrvatske vode su u travnju 2010. zaključile s komunalnim društvom Komunalcem d.o.o. (prijašnje društvo prije razdvajanja), Gradom Opatijom te općinama Matulji i Lovran ugovor o podzajmu za financiranje Projekta zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području 2 – potprojekt Opatija-Lovran-Matulji. Prema ugovoru, ukupna vrijednost navedenog potprojekta iznosi 78.000.000,00 kn, a financira se iz supsidijarnog zajma Hrvatskih voda u iznosu od 39.000.000,00 kn, iz sredstava Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva u iznosu od 18.720.000,00 kn, iz bespovratnih sredstava Hrvatskih voda u iznosu od 4.500.000,00 kn te iz vlastitih sredstava navedenog komunalnog društva u iznosu od 15.780.000,00 kn. Rok otplate podzajma je listopad 2023. Nadalje, prema ugovoru o podzajmu supsidijarni zajam Hrvatskih voda iznosi 39.000.000,00 kn, od kojeg dio u iznosu od 31.902.000,00 kn preuzima za plaćanje komunalno društvo. Sredstva za povrat podzajma komunalno društvo osigurava iz sredstava naknade za razvoj na temelju odluka jedinica lokalne samouprave. Nakon razdvajanja komunalnog društva u 2014., Društvo je od komunalnog društva preuzelo plaćanje obveze podzajma. Od 2010. do 2016. zaključeno je pet dodataka ugovoru o podzajmu kojim su se mijenjale pojedine odredbe, promijenjen je naziv ugovara u ugovor o podzajmu i podarovnici za potprojekt Opatija-Lovran-Matulji te su se mijenjale vrijednosti potprojekta. Prema posljednjem dodatku ugovoru o podzajmu iz 2016., vrijednost potprojekta iznosi 104.700.000,00 kn, a iznos podzajma koji plaća Društvo iznosi 40.900.000,00 kn. Stanje obveze koncem 2020. iznosi 12.920.915,00 kn, od kojih se 4.306.972,00 kn odnosi na kratkoročne obveze s dospijecem u 2021., a iznos od 8.613.943,00 kn na dugoročne obveze za plaćanje nakon 2021.

Obveze prema dobavljačima na 31. prosinca 2020. iznose 1.148.472,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 9.225,00 kn, a na nedospjele 1.139.247,00 kn. Do konca kolovoza 2021. obveze prema dobavljačima plaćene su u cijelosti.

Obveze prema zaposlenima iskazane u iznosu od 575.606,00 kn odnose se na obveze za netoplaće i naknade zaposlenima za prosinac 2020. u iznosu od 531.872,00 kn, obveze za isplatu paušalne naknade za prehranu u iznosu od 29.840,00 kn te obvezu za naknadu bolovanja preko 42 dana u iznosu od 13.894,00 kn. Obveze prema zaposlenima plaćene su u cijelosti u siječnju 2021.

Obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 370.180,00 kn odnose se na obveze za poreze, prireze i doprinose iz plaća i naknada zaposlenika u iznosu od 180.347,00 kn, doprinose na plaću zaposlenika u iznosu od 106.913,00 kn, obveze za porez na dodanu vrijednost za obračunsko razdoblje u iznosu od 67.240,00 kn, obveze za porez iz dobiti u iznosu od 13.870,00 kn te obveze za porez i doprinose iz i na dohodak po ugovorima o djelu i autorskim ugovorima u iznosu od 1.810,00 kn.

Koncem 2020. dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 8.613.943,00 kn, a odnose se na obvezu otplatu podzajma IBRD-a iz 2007. za financiranje Projekta zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području – potprojekt Opatija-Lovran-Matulji (2. faza). Kredit za 1. fazu otplaćen je u 2019. te se obveza koncem 2020. odnosi na otplatu kredita za 2. fazu navedenog projekta.

Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja iskazani su u iznosu od 446.972.610,00 kn. Odnose se na odgođene prihode primljenih potpora iz državnog proračuna, Hrvatskih voda, proračuna jedinica lokalne samouprave i fizičkih i pravnih osoba za izgradnju vodne infrastrukture (vodovod, kanalizacija i pročišćavanje otpadnih voda) u iznosu od 401.116.913,00 kn, odgođene prihode naknade za razvoj za financiranje izgradnje vodnokomunalne infrastrukture u iznosu od 45.680.816,00 kn, odgođeno plaćanje troškova (obračunane kamate po dugoročnim kreditima) u iznosu od 174.791,00 kn te obračunane troškove koji nisu fakturirani u iznosu od 90,00 kn. Prema politikama, Društvo je financiranje nabave dugotrajne imovine potporama iskazalo po principu odgođenih prihoda.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Za 2020. obavljena je revizija godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2020. i sastavljeno je Izvješće u lipnju 2021. Revizija godišnjih financijskih izvještaja obavljena je na temelju Izvještaja o financijskom položaju (Bilance) na dan 31. prosinca 2020., Računa dobiti i gubitka za 2020., Izvještaja o novčanom tijeku i Izvještaja o promjenama kapitala za 2020. te sažetka značajnih računovodstvenih politika. Prema mišljenju neovisnog revizora, godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva koncem 2020. i financijsku uspješnost za 2020., u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

Obavljena je revizija Prijave podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje za 2019. i priloženih Prikaza troškova iz članaka 4. i 6. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva za 2020. (Narodne novine 112/10) te je sastavljeno zasebno Izvješće. Prema mišljenju neovisnog revizora, financijske informacije u Prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje za 2020. i Prikazima za izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga za 2020. s pripadajućim obrazloženjima sastavljene su u svim značajnim odrednicama u skladu s Uredbom o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga i Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Projekti financirani u 2020.

U 2020. vrijednosno su najznačajniji projekt izgradnje sustava kanalizacijske mreže i vodovodnih cjevovoda na području naselja Brseč u vrijednosti od 6.592.093,00 kn te izgradnja sustava sanitarne kanalizacije Visoke zone Lovrana u vrijednosti od 638.044,00 kn.

Osim navedenih projekata, vrijednosno je značajno ulaganje iz prijašnjih godina, u izradu studije, projektne dokumentacije i drugo za prijavu projekta Aglomeracija Liburnijska rivijera za korištenje sredstava Europske unije u iznosu od 8.293.588,00 kn. Nadalje, u 2019. započele su pripreme za projekt izgradnje vodospreme Orljak u planiranoj vrijednosti od 9.211.250,00 kn. Postupak nabave za izvođenje radova proveden je u 2020., a radovi su započeli u siječnju 2021.

Projekt izgradnje sustava kanalizacijske mreže i vodovodnih cjevovoda na području naselja Brseč započet je u prijašnjim godinama, a završen u 2020. Navedeni projekt prijavljen je u listopadu 2018. na natječaj Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija) za dodjelu sredstava iz fondova Europske unije po Mjeri 07 Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

Planirano je financiranje projekta putem Agencije (sredstva Europske unije i sredstva državnog proračuna), potpora Općine Mošćenička Draga i vlastitih sredstava Društva.

Društvo je u srpnju 2019. zaključilo s Agencijom ugovor o financiranju ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda – građevinski radovi izgradnje kanalizacije i vodovoda naselja Brseč. Prema odluci Agencije iz travnja 2019. odobreno je financiranje projekta u iznosu od 5.213.250,00 kn (Agencija i nadležno Ministarstvo). Ukupna vrijednost navedenog projekta iznosi 6.673.000,00 kn, od čega je planirano financiranje većim dijelom putem Agencije iz sredstava Europske unije u iznosu od 4.431.262,00 kn, iz sredstava državnog proračuna u iznosu od 781.988,00 kn te iz sredstava Općine Mošćenička Draga i sredstava Društva u iznosu od 1.459.750,00 kn. U sustav sanitarne kanalizacije ukupno je uloženo 6.592.093,00 kn, od kojih u 2020. u iznosu od 5.933.898,00 kn, a ulaganja u iznosu od 658.195,00 kn ostvarena su u prijašnjim godinama (2018. i 2019.). Ukupna ulaganja odnose se na izgradnju sanitarne kanalizacije naselja Brseč u vrijednosti od 4.856.311,00 kn, strojarsku opremu crpnih stanica (Brseč 1, 2 i 3) u vrijednosti od 907.892,00 kn, izgradnju sabirne jame sanitarne odvodnje u naselju Klančac u vrijednosti od 508.919,00 kn te dogradnju vodovoda naselja Periši-Carići-Brseč u vrijednosti od 318.971,00 kn. Za financiranje navedenog projekta dobivena su sredstva Agencije u iznosu od 4.283.437,00 kn, Općine Mošćenička Draga u iznosu od 1.498.621,00 kn, Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 755.901,00 kn, vlastita sredstva Društva u iznosu od 49.355,00 kn i sredstva Hrvatskih voda u iznosu od 4.779,00 kn.

Projekt izgradnje vodospreme Orljak prijavljen je u srpnju 2018. na natječaj Agencije za dodjelu potpora za ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Vodosprema Orljak jedan je od glavnih objekata za vodoopskrbu naselja na području Općine Matulji preko kojeg se u zimskom razdoblju voda distribuira iz izvora Učka, a u ljetnom režimu rada se vodosprema puni vodom koju Društvu isporučuje drugi isporučitelj. S obzirom na mali kapacitet vodosprema pumpanje vode potrebno je obavljati više puta tijekom dana te se planira povećati kapacitet vodospreme s 200 m³ na 1 000 m³, čime bi se osigurala kontinuirana i sigurna isporuka vode. U 2019. odobreno je financiranje i u srpnju 2019. potpisan je s Agencijom ugovor o dodjeli sredstava u procijenjenom iznosu potpore od 7.248.250,00 kn. Ukupna vrijednost projekta prema ugovoru iznosi 9.211.250,00 kn. Agencija je u studenome 2020. donijela odluku o dodjeli sredstava za navedeni projekt u iznosu od 7.046.129,00 kn. Sredinom 2020. proveden je postupak javne nabave i odabran izvoditelj radova. Radovi su započeli koncem siječnja 2021., a prema dodatku ugovoru o izvođenju radova iz travnja 2022. završetak radova planiran je za konac lipnja 2022. Društvo je u srpnju 2021. podnijelo zahtjev za isplatom predujma, što je i odobreno u iznosu od 3.523.065,00 kn. Radovi su okončani koncem lipnja 2022.

Prema zapisniku o konačnom obračunu radova iz srpnja 2022., radovi su izvedeni u vrijednosti od 6.027.110,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, nakon dobivanja uporabne dozvole za navedenu vodospremu, Društvo će uputiti Agenciji zahtjev za nadoknadom preostalih ugovorenih sredstava za financiranje projekta izgradnje vodospreme Orljak.

Projekt ulaganja u sustav sanitarne kanalizacije Visoke zone Lovrana planiran je u 2020. u vrijednosti od 845.274,00 kn, a obuhvaća izgradnju glavnih kolektora sanitarne kanalizacije od Lovrana do Tuliševice. U prijašnjim godinama izrađena je projektna dokumentacija i pribavljena je građevinska dozvola u ukupnoj vrijednosti od 207.230,00 kn.

U 2020. ostvarena su ulaganja na temelju ugovora o izvođenju radova na izgradnji sanitarne kanalizacije Visoke zone Lovran i ugovora o stručnom nadzoru u ukupnom iznosu od 638.044,00 kn, a odnose se na izgradnju glavnih kolektora i sanitarne kanalizacije te stručni nadzor. Navedena ulaganja financirana su iz sredstava Hrvatskih voda u iznosu od 486.435,00 kn i sredstava Općine Mošćenička Draga u iznosu od 151.609,00 kn.

Za projekt Aglomeracija Liburnijska rivijera započela je izrada projektne dokumentacije i studija za prijavu na sredstva europskih fondova u 2014. Spomenuti projekt planiran je u vrijednosti od 536.939.850,00 kn. Aglomeracija Liburnijska rivijera obuhvaća područje Grada Opatije, općina Matulji, Lovran i Mošćenička Draga te dijelom područje Grada Kastva. U okviru projekta Aglomeracija Liburnijska rivijera planirani su radovi na smanjenju gubitaka u vodoopskrbi, proširenje i rekonstrukcija postojeće vodoopskrbne i kanalizacijske mreže, izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda II. stupnja, izgradnja novog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području Poklon te povećanje broja priključaka na vodoopskrbnu i kanalizacijsku mrežu. Realizacijom projekta planira se novih 11 643 priključaka na sustav odvodnje, izgradnja ili rekonstrukcija 87 200 m cjevovoda i rekonstrukcija četiri crpne stanice sanitarne kanalizacije. Do konca 2020. za pripremu prijave spomenutog projekta za korištenje sredstava iz europskih fondova utrošena su sredstva u iznosu od 8.293.558,00 kn, i to za usluge izrade i dopune studije, konzultantske usluge, projektnu dokumentaciju te elaborate i njihove dopune i dodatnu dopunu pripreme projekta Aglomeracija Liburnijska rivijera (dodatna dopuna studije izvodljivosti: izrada projektne dokumentacije i drugih dokumenata) te za konzultantske usluge – tehnička pomoć u pripremi projekta.

Društvo je od zajedničke pomoći za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS) dobilo suglasnost za projekt Aglomeracija Liburnijska rivijera koncem 2020. U Bilješki zajedničke pomoći za potporu projektima u europskim regijama navedeno je da je projekt Aglomeracija Liburnijska rivijera prihvatljiv za sufinanciranja te da na projektu nema značajnih neriješenih tehničkih pitanja. U spomenutoj Bilješci navedeno je da je potrebno napraviti određena usklađenja projekta s okolišnim zahtjevima te manje izmjene u troškovima projekta. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, projekt Aglomeracija Liburnijska rivijera ulazi u programsko razdoblje 2021. – 2027. za koje još nisu propisani uvjeti niti je raspisan poziv za prijavu do konca 2021. te projekt nije prijavljen za korištenje sredstava iz europskih fondova.

Od 2015. do konca 2020. za pripremu prijave projekta Aglomeracija Liburnijska rivijera, za korištenje sredstava iz europskih fondova, utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 8.293.588,00 kn, i to sredstva podzajma IBRD-a (Projekt zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području 2. faza) u iznosu od 7.865.588,00 kn, sredstva Hrvatskih voda u iznosu od 289.000,00 kn, vlastita sredstva Društva u iznosu od 131.500,00 kn te sredstva Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u iznosu od 7.500,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 13. rujna 2021. do 1. veljače 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja
3. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)
2. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
3. Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13 i 85/15)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
6. Zakon o računovodstvu
7. Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19)
8. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19)
9. Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19)
10. Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva
11. Uredba o visini naknade za korištenje voda (Narodne novine 82/10, 83/12, 10/14 i 32/20)
12. Uredba o visini naknade za zaštitu voda (Narodne novine 82/10, 83/12, 151/13 i 116/18)

13. Uredba o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga (Narodne novine 112/10)
14. Strategija upravljanja vodama (Narodne novine 91/08)
15. Zakon o porezu na dobit (Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)
16. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
17. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 74/20)
18. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
19. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
20. Društveni ugovor (prosina 2013.)
21. Odluka o primjeni Računovodstvenih politika (veljača 2014.)
22. Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova (siječanj 2015.) te izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova (svibanj 2015., rujan 2016. i rujan 2018.)
23. Kolektivni ugovor (svibanj 2015) i I. Aneks Kolektivnom ugovoru (rujan 2016.), II. Aneks (rujan 2018.), III. Aneks (svibanj 2019.), IV. Aneks (rujan 2019.) te V. Aneks Kolektivnog ugovora (ožujak 2020.)
24. Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave (siječanj 2017.)
25. Odluka o cijeni vodnih usluga (lipanj 2014.) te Izmjene i dopune Odluke o cijeni vodnih usluga (svibanj 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja (i/ili s podacima iz plana), u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci.

Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Društva. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, izlaznim i ulaznim računima te dokumentacija o javnoj nabavi. Obavljeni su razgovori s direktorom, rukovoditeljicom financija i drugim zaposlenicima Društva te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima te provedbom pojedinih projekata.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve, projekti i javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. U Društvenom ugovoru iz 2013. utvrđeno je da direktor, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, donosi akte o unutarnjoj organizaciji Društva, zaključuje kolektivni ugovor i donosi opće akte kojima se uređuju plaće i naknade zaposlenih, donosi godišnji plan i program rada te utvrđuje cijene vodnih usluga. Društveni ugovor nije usklađen s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Prema odredbama članka 23. i 24. Zakona o vodnim uslugama u dodatnoj nadležnosti skupštine je, između ostalog, i donošenje odluke o cijeni vodnih usluga i općih uvjeta isporuke vodnih usluga. Nadalje, skupština donosi navedene odluke dvostrukom većinom i odlučivanje o njima ne može se izuzeti iz njene nadležnosti.

Pravo glasa članova Skupštine Društva uređeno je Društvenim ugovorom i određeno je razmjerno veličini njihovih poslovnih udjela u odnosu na temeljni kapital Društva. Ukupan broj glasova članova Društva u Skupštini je 100. U Društvenom ugovoru nije predviđeno dodatno pravo glasa. Prema odredbama članka 21. i 24. Zakona o vodnim uslugama, svaki član društva odnosno dioničar javnog isporučitelja vodnih usluga ima, uz prava glasa razmjerna njegovu poslovnom udjelu odnosno dionicama u temeljnom kapitalu u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva, i po jedan dodatni glas (dodatno pravo glasa) koji je ovlašten koristiti kada je navedenim Zakonom određeno da skupština odlučuje dvostrukom većinom. Dvostruka većina glasova predstavlja običnu većinu glasova razmjerno poslovnim udjelima odnosno dionicama u temeljnom kapitalu danih na skupštini, uz običnu većinu dodatnih glasova. Ukoliko se odluke ne donesu dvostrukom većinom, pa ni u ponovljenom odlučivanju protekom najmanje 30 dana, odluke se donose običnom većinom glasova razmjerno poslovnim udjelima odnosno dionicama u temeljnom kapitalu danih na skupštini i nadtrećinskim brojem dodatnih glasova danih na skupštini.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe Društvenog ugovora o načinu odlučivanja o pitanjima iz nadležnosti Skupštine i pravu glasa članova Društva, s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Isto tako, nalaže izmijeniti Društveni ugovor u dijelu koji se odnosi na nadležnosti i poslove svih tijela Društva u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama.

- 1.2. *Društvo ne prihvaća naloge da se usklade odredbe Društvenog ugovora o načinu odlučivanja o pitanjima iz nadležnosti Skupštine i pravu glasa članova Društva te da se izmijeni Društveni ugovor u dijelu koji se odnosi na nadležnosti i poslove svih tijela Društva, u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama.*

Društvo navodi da Državni ured za reviziju temelji naloge na člancima 21., 23. i 24. Zakona o vodnim uslugama, prema kojima je u nadležnosti skupštine donošenje odluke o cijeni vodnih usluga i to dvostrukom većinom, a navedena odredba spomenutog Zakona stupa na snagu nakon donošenja Odluke o uslužnim područjima te do tada Odluku o cijeni vodnih usluga donosi Društvo uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno načelnika na čijem području pruža vodne usluge (članak 109. Zakona o vodnim uslugama).

- 1.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danim nalogima da se usklade odredbe Društvenog ugovora o načinu odlučivanja o pitanjima iz nadležnosti Skupštine i pravu glasa članova Društva te da se izmijeni Društveni ugovor u dijelu koji se odnosi na nadležnost i poslove svih tijela Društva. Revizijom je utvrđeno da Društveni ugovor nije usklađen s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Prema Društvenom ugovoru direktor, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora, između ostalog, donosi opće akte kojima se uređuju plaće i naknade zaposlenih, donosi godišnji plan i program rada te utvrđuje cijene vodnih usluga, dok je prema odredbama članka 23. i 24. Zakona o vodnim uslugama u dodatnoj nadležnosti skupštine, između ostalog, donošenje odluke o cijeni vodnih usluga i općih uvjeta isporuke vodnih usluga. O navedenom skupština odlučuje dvotrećinskom većinom.

Također, utvrđeno je da je Društvenim ugovorom pravo glasa članova Skupštine određeno razmjerno njihovim poslovnim udjelima u temeljnom kapitalu Društva, a nije predviđeno dodatno pravo glasa kako je to propisano odredbama Zakona o vodnim uslugama. Prema odredbama članka 21. i 24. spomenutog Zakona, svaki član društva odnosno dioničar javnog isporučitelja vodnih usluga ima, uz prava glasa razmjerno njegovu poslovnom udjelu odnosno dionicama u temeljnom kapitalu u skladu sa zakonom kojim se uređuju trgovačka društva, i po jedan dodatni glas (dodatno pravo glasa) koji je ovlašten koristiti kada je navedenim Zakonom određeno da skupština odlučuje dvostrukom većinom.

Nadalje, Državni ured za reviziju ne osporava činjenicu kako Odluku o cijeni vodnih usluga donosi Društvo uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika, nego da odluku o cijeni vodnih usluga treba donijeti Skupština, a ne direktor Društva. Zakon o vodnim uslugama na snazi je od srpnja 2019., a za odredbe Uredbe o uslužnim područjima upućen je zahtjev za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Ustavnom sudu te je postupak u tijeku.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Odredbom članka 4., stavka 1., točke 23. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, utvrđen je sustav unutarnjih kontrola kao skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

Društvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo, između ostalog, informacije i podatke o Društvu i djelatnostima Društva, izvješća o obavljenim revizijama financijskih izvještaja, obavijesti o načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama, obavijesti, natječaje, pravnu regulativu vezano za pravo na pristup informacijama i isporuku vodnih usluga, odluke vezane za obavljanje pojedinih djelatnosti, cjenike, vijesti, Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave, Obavijest o sukobu interesa, Registar ugovora o javnoj nabavi (zaključno sa stanjem 2018.), projektnu dokumentaciju za tri investicije te druge obavijesti za javnost. Nisu objavljeni, između ostalog, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i izmjene i dopune spomenutog Pravilnika, godišnji planovi, programi, strategije, upute, izvještaji o radu, informacije o unutarnjem ustrojstvu, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, plan nabave, informacije o postupcima javne nabave i dokumentaciji za nadmetanje te informacije o izvršavanju ugovora i druge potrebne informacije.

Prema Zakonu o pravu na pristup informacijama, Društvo je tijelo javne vlasti. Odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, propisano je da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, kojima se utječe na interese korisnika, s razlozima za njihovo donošenje, nacрте zakona i drugih propisa te općih akata za koje se provodi postupak savjetovanja s javnošću, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, registre i baze podataka ili informacije o registrima i bazama podataka iz njihove nadležnosti i načinu pristupa i ponovne uporabe, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, na vidljivu mjestu, uz poveznicu na one koje pruža elektroničkim putem, podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešća postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost, podaci o aktivnostima), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i ostvarenja njihovih prava i izvršavanju obveza.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Društva, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objaviti dokumente i informacije u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

2.2. Društvo prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju.

3. Planiranje

- 3.1. Društvo je u prosincu 2019. donijelo projekcije četverogodišnjeg poslovnog plana (2020. – 2023.) koji sadrži projekciju prihoda i rashoda, projekciju naturalnih pokazatelja (količine vodnih usluga) za prodaju vodnih usluga i za kupnju vode. Nadalje, plan obuhvaća plan investicija za 2020. s projekcijom do 2023. (planirana sredstva i obrazloženje plana), kreditna zaduženja te priliv i odliv sredstava (novčani tijek) od 2020. do 2023. U okviru navedenih planova poslovanja donesen je plan ulaganja iz sredstava amortizacije i plan investicija za 2020., koji sadrže opis planiranih investicija po pojedinim godinama.

Hrvatski sabor je u srpnju 2008. donio Strategiju upravljanja vodama, od 2008. do 2038. koja je usklađena s vodnom politikom na razini Europske unije, primjenom Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirne direktive o vodama). Navedenom Strategijom uspostavljen je pravni okvir za zaštitu i obnovu čiste vode te njezinu dugoročnu i održivu uporabu. Strateški plan kojim bi se utvrdili dugoročni poslovni ciljevi i mjerenje ostvarenja ciljeva Društva nije donesen. Prema odredbama članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola, odgovorna osoba institucije je odgovorna za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da osigura, između ostalog, izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije i usklađenost strateških i drugih planova te programa s proračunom, odnosno financijskim planom institucije.

Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2015. donijela Odluku o donošenju Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina od 2014. do 2023. Navedenim Programom utvrđeni su pojedinačni projekti, način i razdoblje njihove provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava, red prvenstva u provedbi te praćenje provedbe programa.

Društvo nije u Planu poslovanja u okviru financijskog plana za 2020. i četverogodišnjeg poslovnog plana donijelo plan gradnje komunalnih vodnih građevina i plan održavanja komunalnih vodnih građevina. Odredbama članka 23. Zakona o vodnim uslugama propisano je, između ostalog, da poslovni plan sadržava financijski plan, a u njegovim okvirima plan gradnje komunalnih vodnih građevina i plan održavanja komunalnih vodnih građevina.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti strateški plan za ostvarivanje poslovnih ciljeva u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola. Nadalje, nalaže u okviru financijskog plana donijeti plan gradnje i plan održavanja komunalnih vodnih građevina u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama.

- 3.2. Društvo obrazlaže da je u okviru projekcije četverogodišnjeg poslovnog plana donesen plan investicija za razdoblje od 2020. do 2023., a dio navedenog plana su pojedinačni projekti, iznosi ulaganja i izvori sredstava, sudionici u provedbi, razdoblje njihove provedbe te predviđeno kreditno zaduženje za provedbu najznačajnije investicije Poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture na području Liburnijske rivijere.

3.3. Državni ured za reviziju ostaje pri nalogima da se donese strateški plan za ostvarivanje poslovnih ciljeva u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola te da se u okviru financijskog plana donese plan gradnje i plan održavanja komunalnih vodnih građevina u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Revizijom je utvrđeno da strateški plan koji je trebala osigurati odgovorna osoba Društva u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola nije donesen. Prema odredbama članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola, odgovorna osoba institucije je odgovorna za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da osigura, između ostalog, izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije i usklađenost strateških i drugih planova te programa s proračunom, odnosno financijskim planom institucije.

Isto tako, nedvojbeno je utvrđeno da u Planu poslovanja, u okviru financijskog plana za 2020., nije donesen plan gradnje komunalnih vodnih građevina i plan održavanja komunalnih vodnih građevina, nego je u okviru Plana poslovanja donesen plan ulaganja iz sredstava amortizacije i plan investicija za 2020. Plan investicija sadrži iznose planiranih sredstava te obrazloženje plana koje sadrži građevine po sustavima s tehničkim opisima, mjestima izgradnje, izvorima financiranja i planiranim vrijednostima radova u 2020. Društvo je u obvezi u poslovnom planu, u okviru financijskog plana, donijeti plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina koji sadržava pojedinačne projekte, način i razdoblje provedbe, sudionike u provedbi, iznose ulaganja i izvore sredstava za njih te red prvenstva u provedbi, a kako bi bio usporediv s višegodišnjim programom gradnje koji izrađuju Hrvatske vode u skladu s odredbama članka 43. Zakona o vodama. Također, prema odredbi članka 32. Zakona o vodnim uslugama, plan gradnje komunalnih vodnih građevina mora biti usklađen s višegodišnjim programom gradnje, a o suglasnosti Hrvatske vode izdaju pisano mišljenje na zahtjev javnog isporučitelja javnih usluga u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

4. Računovodstveno poslovanje

4.1. Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu, Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja i Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Nepravilnosti i propusti odnose se na evidentiranje u poslovnim knjigama, naknadu za razvoj, izvanbilančne zapise te popis imovine i obveza.

– Evidentiranje u poslovnim knjigama

Koncem 2020. u poslovnim knjigama su evidentirana ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 19.681.959,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. točno su iskazana u iznosu od 10.716.249,00 kn, što je manje za 8.965.710,00 kn od evidentiranih u poslovnim knjigama. Isto tako, koncem 2020. u poslovnim knjigama ostale kratkoročne obveze evidentirane su u iznosu od 10.036.720,00 kn, dok su u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. točno iskazane u iznosu od 1.071.010,00 kn, odnosno manje za 8.965.710,00 kn od evidentiranih u poslovnim knjigama.

Razlika više evidentiranih ostalih kratkoročnih potraživanja u poslovnim knjigama odnosi se na potraživanja za posudbu (prijenos) naplaćene naknade za razvoj s namjenskog žiroračuna za područje jedne jedinice lokalne samouprave, na namjenski žiroračun naknade za razvoj druge jedinice lokalne jedinice lokalne samouprave te evidentiranu obvezu povrata spomenutih posuđenih sredstava naknade za razvoj na namjenski žiroračun naknade za razvoj prve jedinice lokalne samouprave. Pri sastavljanju Bilance na dan 31. prosinca 2020. obavljen je prijeboj stanja na računima ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza u istom iznosu od 8.965.710,00 kn, a navedeni prijeboj nije evidentiran u poslovnim knjigama, zbog čega stanja ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza u poslovnim knjigama nisu usklađena s iznosima iskazanim u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. Odredbama članka 12. Zakona o računovodstvu, između ostalog, propisano je da je poduzetnik dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik i glavna knjiga te pomoćne knjige, a glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi. Iznosi na kontima glavne knjige za određeno razdoblje moraju biti usklađeni s iznosima iskazanim u bilanci i računu dobiti i gubitka, odnosno izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Državni ured za reviziju nalaže iznose ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza evidentiranih u glavnoj knjizi uskladiti s iznosima iskazanim u Bilanci na dan 31. prosinca u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

– Naknada za razvoj

U poslovnim knjigama, na računima prihoda budućih razdoblja evidentirana je utrošena naknada za razvoj u iznosu od 41.070.438,00 kn, a na računima ostalih kratkoročnih obveza (naknada za izgradnju i ostale tekuće obveze) evidentirana je obračunana i naplaćena naknada za razvoj u iznosu od 4.610.378,00 kn odnosno ukupno 45.680.816,00 kn. U Bilanci na dan 31. prosinca 2020. naknada za razvoj iskazana je u okviru računa prihoda budućih razdoblja (odgođenih prihoda) u iznosu od 45.680.816,00 kn. Prema točki 49. Računovodstvenih politika Društva, prihodi koji nemaju uvjete za priznavanje u tekućem obračunskom razdoblju, evidentiraju se u okviru vremenskih razgraničenja za buduća razdoblja. Također, određeno je da se naknada za razvoj, koja se obračunava u računima ispostavljenim potrošačima uz cijenu vode koja je prihod komunalnog društva na dan 31. prosinca evidentira u okviru odgođenih prihoda. Prema obrazloženju odgovorne osobe, evidentirana obračunana i naplaćena naknada za razvoj na računima ostalih kratkoročnih obveza u poslovnim knjigama također se odnosi na prihode budućih razdoblja koji nisu utrošeni i za koje postoji obveza za namjensko trošenje. S obzirom na to da Društvo prihode od naknade za razvoj koristi za financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina, prihode od naknade za razvoj u iznosu od 4.610.378,00 kn trebalo je, umjesto na računu obveza, evidentirati u poslovnim knjigama na računu odgođenog priznavanja prihoda (prihoda budućeg razdoblja).

Državni ured za reviziju nalaže sredstva od naknade za razvoj u cijelosti evidentirati u poslovnim knjigama na računima odgođenog priznavanja prihoda (prihod budućeg razdoblja) u skladu s Računovodstvenim politikama Društva.

– Izvanbilančni zapisi

Koncem 2020. Izvanbilančni zapisi su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 9.200.898,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane, u okviru izvanbilančnih zapisa, dvije dane zadužnice kao instrumenti osiguranja plaćanja obveza. Odnose se na danu zadužnicu Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak u travnju 2014. na iznos od 56.000.000,00 kn kao instrument osiguranja plaćanja obveza po kreditnom zaduženju te zadužnicu Hrvatskim vodama u svibnju 2015. na iznos od 41.963.993,00 kn za osiguranje plaćanja obveza po Ugovoru o podzajmu za potprojekt Opatija-Lovran-Matulji te Ugovoru o prikupljanju naknade za razvoj iz 2010. i Dodatka iz 2015. Evidentiranje instrumenata osiguranja plaćanja na računima izvanbilančnih zapisa osigurava praćenje poslovnih promjena koje nemaju izravan utjecaj na bilančnu poziciju, a u budućnosti mogu poprimiti obilježje koje može utjecati na poziciju bilance. Prema odredbi članka 7. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan u poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini. Odredbama članka 12. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da je poduzetnik dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik i glavna knjiga te pomoćne knjige, a glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju preporučuje u glavnoj knjizi na računima izvanbilančnih zapisa evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sve primljene i dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice, mjenice, garancije) radi praćenja poslovnih događaja koji mogu utjecati na promjenu vrijednosti temeljnih računovodstvenih kategorija.

– Popis imovine i obveza

Direktor Društva je u studenome 2020. donio Rješenje o osnivanju povjerenstva i popisu kojim je imenovano pet povjerenstava za popis. Popisom su obuhvaćene zalihe sirovina i materijala, novčana sredstva, sitni inventar na zalihi i u upotrebi, potraživanja i obveze te osnovna sredstva. Popisane su investicije u tijeku u iznosu od 17.434.780,00 kn, a izvješću nije priložena procjena stupnja dovršenosti pojedinih investicija. Potraživanja i obveze popisani su prema skupinama računa iz računskog plana Društva, a popis pojedinačnih kupaca i dobavljača s iznosima i rokovima dospelosti nije obavljen. Također, popisana su potraživanja i obveze za dane posudbe (prijenos) iz naknade za razvoj za Općinu Lovran u iznosu od 741.545,00 kn i Općinu Matulji u iznosu od 8.224.165,00 kn, ali nije obrazloženo na što se navedena potraživanja i obveze odnose.

Nadalje, popisom potraživanja i obveza netočno su popisani odgođeni prihodi od potpora. Popisani su odgođeni prihodi od potpora obračunani u 2020. s uključenim odgođenim prihodima od potpora iskazanih početkom 2020., umjesto da su popisana stanja odgođenih prihoda od potpora koja su u poslovnim knjigama točno evidentirana koncem 2020. Popisom potraživanja i obveza popisano je stanje odgođenih prihoda od primljenih potpora iz državnog proračuna za Jadranski projekt u iznosu od 51.099.745,00 kn, dok je u poslovnim knjigama koncem 2020. točno iskazano u iznosu od 48.486.055,00 kn odnosno manje za 2.613.690,00 kn.

Nadalje, popisom je utvrđeno stanje odgođenih prihoda od primljenih potpora od društva Hrvatskih voda i jedinica lokalne samouprave (Grada Opatije i općina Lovran, Matulji i Mošćenička Draga) u iznosu od 431.621.301,00 kn, a prema poslovnim knjigama točno je iskazano stanje koncem godine u iznosu 392.091.701,00 kn odnosno manje za 39.529.600,00 kn. Isto tako, popisom je stanje odgođenih prihoda od potpora fizičkih i pravnih osoba iz prijašnjih godina za izgradnju vodnokomunalne infrastrukture utvrđeno u iznosu od 1.611.994,00 kn, a prema poslovnim knjigama točno je iskazano stanje koncem godine u iznosu od 1.562.193,00 kn odnosno manje za 49.801,00 kn. Povjerenstvo za popis nije usporedilo stanje utvrđeno popisom s knjigovodstvenim stanjem evidentiranim koncem 2020. te nije utvrdilo razloge neusklađenosti podataka utvrđenih popisom s podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Prema odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu, između ostalog, propisano je da je poduzetnik dužan tijekom poslovne godine, a najkasnije krajem poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stvarnim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

- 4.2. *Društvo ne prihvaća nalog da se iznosi ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza evidentiranih u glavnoj knjizi usklade s iznosima iskazanim u Bilanci na dan 31. prosinca u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Društvo navodi da ako bi se proveo navedeni nalog, Bilanca bi bila pogrešno iskazana (imovina i obveze bile bi iskazane 8.965.710,00 kn više od fer i objektivnog prikaza u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja) čime bi u zabludu bili dovedeni korisnici financijskih izvještaja Društva. Nadalje, obrazlaže da su navedena potraživanja i obveze iskazani u glavnoj knjizi u istom iznosu, a pri sastavljanju Bilance su prebijeni te se odnose na posudbe koje se događaju unutar Društva i nikako ne predstavljaju imovinu ili obveze Društva. Isto tako, Društvo navodi da je načelo prijebaja propisano točkom 1.3.8. Okvira za prezentiranje Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja i točkom 33 Međunarodnih računovodstvenih standarda – 1 s obzirom na to da se prijebaj kod prezentiranja financijskih izvještaja koristi kako bi se iskazala bit transakcije i drugog događaja odnosno kako se korisnici financijskih izvještaja ne bi doveli u zabludu da postoji dodatna imovina odnosno obveze.*

Društvo ne prihvaća nalog da se sredstva od naknade za razvoj u cijelosti evidentiraju u poslovnim knjigama na računima odgođenog priznavanja prihoda (prihod budućeg razdoblja). Društvo navodi da su navedena sredstva ispravno bilancirana na poziciji prihoda budućeg razdoblja te je pogrešna konstatacija Državnog ureda za reviziju kako evidentiranje u poslovnim knjigama obračunane i naplaćene naknade za razvoj i utrošene naknade za razvoj na različitim računima može dovesti do netočnog zaključka o stanju financijskog položaja Društva (stanje obveza i prihoda budućih razdoblja) tijekom godine. Isto tako, Društvo navodi da korisnici financijskih izvještaja nemaju uvid u bruto bilancu, nego samo u javno objavljeni financijski izvještaj, u kojem su sva sredstva naknade za razvoj bilancirana na poziciji odgođenog priznavanja prihoda.

Nadalje, obrazlaže da je Društvo trgovačko društvo koje posluje prema Zakonu o računovodstvu te bez obzira na to što je u stopostotnom vlasništvu jedinica lokalne samouprave, nema zakonom propisani računski plan te stoga ni brojevi konta nisu propisani, a člankom 12., stavkom 5. Zakona o računovodstvu navodi se kako se konta – računi u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) grupiraju i iskazuju sukladno potrebama poduzetnika kako bi se osigurali podaci za godišnje financijske izvještaje.

Društvo prihvaća preporuku za iskazivanje svih primljenih i danih instrumenata osiguranja plaćanja te navodi da je spomenuta preporuka već provedena.

Isto tako, Društvo prihvaća nalog vezan za obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

- 4.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu da se iznosi ostalih kratkoročnih potraživanja i ostalih kratkoročnih obveza evidentiranih u glavnoj knjizi usklade s iznosima iskazanim u Bilanci na dan 31. prosinca. Revizijom je utvrđeno da su koncem 2020. u poslovnim knjigama evidentirana ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 19.681.959,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazana su u iznosu od 10.716.249,00 kn odnosno manje za 8.965.710,00 kn te da su u poslovnim knjigama ostale kratkoročne obveze evidentirane u iznosu od 10.036.720,00 kn, dok su u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazane u iznosu od 1.071.010,00 kn, odnosno manje za 8.965.710,00 kn od evidentiranih u poslovnim knjigama. Odredbama članka 13. Zakona o računovodstvu propisano je da je poduzetnik dužan voditi poslovne knjige na način da osigura kontrolu unesenih podataka, ispravnost unosa podataka, čuvanje podataka, mogućnost korištenja podataka, mogućnost dobivanja uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te mogućnost uvida u vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Također, propisano je da poduzetnik zaključuje svoje poslovne knjige, između ostalog, na zadnji dan poslovne godine. S obzirom na to da su navedeni računi korišteni radi praćenja posudbe sredstava naknade za razvoj unutar Društva, koncem godine stanja na navedenim računima potraživanja i obveza u glavnoj knjizi trebalo je zaključiti, kako bi bila usklađena s iznosima koji su preneseni i iskazani u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. Nadalje, Državni ured za reviziju ne osporava Društvu da provodi prijelože, nego da stanja na kontima glavne knjige za određeno razdoblje trebaju biti usklađena s iznosima iskazanim u bilanci kako je to propisano odredbama članka 12. Zakona o računovodstvu.

Isto tako, Državni ured za reviziju ostaje pri danom nalogu da se sredstva od naknade za razvoj u cijelosti evidentiraju u poslovnim knjigama na računima odgođenog priznavanja prihoda (prihod budućeg razdoblja). Prema točki 49. Računovodstvenih politika Društva, prihodi koji nemaju uvjete za priznavanje u tekućem obračunskom razdoblju, evidentiraju se preko vremenskih razgraničenja za buduća razdoblja, a odgođeni prihodi se iskazuju za, između ostalog, sukladno Zakonu o financiranju vodnog gospodarstva i odlukama jedinica lokalne samouprave, naknadu za razvoj, koja se obračunava u računima ispostavljenim potrošačima uz cijenu vode koja je prihod komunalnog društva na dan 31. prosinca bilancira se u okviru odgođenih prihoda. Tijekom revizije nedvojbeno je utvrđeno da je u poslovnim knjigama naknada za razvoj evidentirana na računima računskog plana 246 koje primjenjuje Društvo (obračunana i naplaćena naknada za razvoj) i računima 267– ostale tekuće obveze (ostale obveze za namjenska sredstva) u ukupnom iznosu od 4.610.378,00 kn te računu 295 – odgođeno priznavanje prihoda od primljenih potpora (primljene potpore) i računu 299 – obračun prihoda od primljenih potpora tijekom godine u ukupnom iznosu od 41.070.438,00 kn.

Isto tako, nedvojbeno je da je u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. naknada za razvoj iskazana u okviru prihoda budućih razdoblja (odgođenih prihoda) u iznosu od 45.680.816,00 kn. Iz naziva računa koje primjenjuje Društvo za evidentiranje naknade za razvoj (246 – obračunana i naplaćena naknada za razvoj i 267 – ostale tekuće obveze) nije u potpunosti vidljivo da se računi odnose na odgođeno priznavanje prihoda od naknade za razvoj. Popisom imovine i obveza, naknada za razvoj u ukupnom iznosu od 4.610.378,00 kn popisana je u okviru računa obračunane i naplaćene naknade za razvoj i ostalih tekućih obveza. Prema odredbama članka 7. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan organizirati prikupljanje i sastavljanje knjigovodstvenih isprava, vođenje poslovnih knjiga te sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika. S obzirom na to da se, prema Računovodstvenim politikama Društva, odgođeni prihodi (prihodi budućih razdoblja) iskazuju za naknadu za razvoj koja je prema odredbi članka 5. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva prihod javnog isporučitelja odnosno Društva, a prikupljena sredstva koriste se za gradnju komunalnih vodnih građevina, prihode od naknade za razvoj u iznosu od 4.610.378,00 kn trebalo je, umjesto na računu obveza, evidentirati u poslovnim knjigama na računu odgođenog priznavanja prihoda (prihoda budućeg razdoblja) kako bi se, nakon nabave imovine koja se financira iz sredstava naknade za razvoj, povezali s troškovima amortizacije tijekom vijeka uporabe financirane imovine i iskazali kao prihodi razdoblja.

5. Prihodi

5.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 49.652.645,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od prodaje u iznosu od 27.152.150,00 kn i druge poslovne prihode u iznosu od 22.096.684,00 kn. Nepravilnosti i propusti odnose se na odluku o cijeni vodnih usluga i gubitke vode.

– Odluka o cijeni vodnih usluga

Društvo pruža vodne usluge vodoopskrbe i odvodnje s pročišćavanjem na području Grada Opatije te općina Lovran i Matulji, dok na području Općine Mošćenička Draga pruža usluge vodoopskrbe i odvodnje bez pročišćavanja otpadnih voda. Odlukom o cijeni vodnih usluga iz 2014. te izmjenama iz 2019. fiksni dio cijene usluge javne vodoopskrbe utvrđen je ovisno o vrsti korisnika (kućanstva i gospodarstvo) i vrsti (profilu) vodomjera u iznosu od 12,72 kn do 101,76 kn mjesečno. Varijabilni dio cijene vodne usluge javne vodoopskrbe utvrđen je u iznosu od 7,77 kn/m³ za kućanstva i za gospodarstvo u iznosu od 11,62 kn/m³. Fiksni dio cijene usluge javne odvodnje utvrđen je u iznosu od 8,06 mjesečno, a varijabilni dio cijene usluge javne odvodnje u iznosu od 2,81 kn/m³ za kućanstva i 4,25 kn/m³ za gospodarstvo. Za uslugu pročišćavanja otpadnih voda koja se obračunava od svibnja 2019. fiksni dio cijene vodne usluge utvrđen je u iznosu od 4,97 kn mjesečno te varijabilni dio cijene u iznosu od 0,84 kn/m³.

Prema odredbi članka 44. Zakona o vodnim uslugama, odluka o cijeni vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje mora sadržavati cijenu koju plaćaju socijalno ugroženi stanovnici za fiksni dio cijene vodnih usluga, a za varijabilni dio cijene vodnih usluga prema količini vode nužne za osnovne potrebe kućanstva. Navedena cijena vodnih usluga ne može se utvrditi u visini većoj od 60,0 % od cijene vodne usluge koju plaćaju korisnici vodnih usluga koji nisu socijalno ugroženi.

Prema Odluci o cijeni vodnih usluga, građani za koje jedinice lokalne samouprave rješenjem utvrde da su socijalno ugrožene kategorije, ostvaruju pravo na umanjenu cijenu varijabilnog dijela cijene vodnih usluga za količinu vode nužne za osnovne potrebe kućanstva (prema preporuci Vijeća za vodne usluge to je 70 l po članu kućanstva dnevno ili 2,1 m³ mjesečno), a koja za vodoopskrbu iznosi 4,66 kn/m³, za odvodnju 1,69 kn/m³ te za pročišćavanje otpadnih voda 0,50 kn/m³. Fiksni dio cijene vodnih usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda nije umanjeno, zbog čega obračunana cijena vodnih usluga za socijalno ugrožene kategorije građana iznosi više od 60,0 % osnovne cijene navedenih vodnih usluga, što nije u skladu s odredbama članka 44. Zakona o vodnim uslugama. Broj korisnika koji su u okviru socijalno ugroženih kategorija građana mijenja se tijekom godine. Prema rješenjima jedinica lokalnih samouprava, u srpnju 2020. bilo je jedanaest socijalno ugroženih kategorija građana (korisnika).

Pregledom odabranog uzorka ispostavljenih računa za korisnike u okviru socijalno ugrožene kategorije građana, utvrđeno je da računi sadrže varijabilni dio cijene za obračun usluge vodoopskrbe za socijalno ugrožene kategorije građana, ali ne sadrže varijabilni dio cijene usluge odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, iako je to utvrđeno Odlukom o cijeni vodnih usluga. Za varijabilni dio vodne usluge odvodnje obračunana je cijena od 2,81 kn/m³, umjesto 1,69 kn/m³ za količinu vode nužnu za osnovne potrebe kućanstva, a za varijabilni dio vodne usluge pročišćavanja otpadnih voda obračunana je cijena od 0,84 kn/m³, umjesto 0,50 kn/m³.

Državni ured za reviziju nalaže cijene pružanja vodnih usluga u dijelu koji se odnosi na cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene kategorije građana uskladiti s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Nadalje, nalaže ispostavljati račune za vodne usluge socijalno ugroženim kategorijama građana u skladu s cijenama utvrđenim u Odluci o cijeni vodnih usluga.

U 2014. donesena je Odluka o cijeni vodnih usluga za vodoopskrbu i odvodnju kojom nisu mijenjane cijene vodnih usluga utvrđene Odlukom o cijeni vodnih usluga iz 2011. Spomenutom Odlukom iz 2011., cijene su bile utvrđene na temelju planiranih fiksnih i varijabilnih troškova, planiranog broja korisnika i planiranih količina isporučene vode i zbrinute otpadne vode. U 2019. utvrđena je cijena usluge pročišćavanja otpadnih voda na temelju planiranih troškova, broja korisnika i količina. U 2020., u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama i Uredbe o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga, sastavljena je Prijava podataka o ekonomičnosti u djelatnostima vodoopskrbe i javne odvodnje s priloženim usporednim izračunom (skraćeni prikaz troškova) najniže osnovne cijene vodnih usluga ostvarene za 2020. u odnosu na plan 2011. (dalje u tekstu: izračun cijene) iz čega je vidljivo da se iz prihoda od cijena vodnih usluga ne pokrivaju ostvareni troškovi.

U 2020. ostvareni su prihodi od javne vodoopskrbe (bez prihoda od prodaje vode drugom javnom isporučitelju) u iznosu od 18.193.213,00 kn, od čega se na prihode od fiksnog dijela cijene vodoopskrbe odnosi 2.461.633,00 kn, dok prihodi od varijabilnog dijela cijene iznose 15.731.580,00 kn. Fiksni troškovi usluge vodoopskrbe ostvareni su u iznosu od 4.177.457,00 kn, a varijabilni troškovi u iznosu od 14.086.021,00 kn. Društvo iz fiksnog dijela cijene usluge vodoopskrbe ne pokriva fiksne troškove (manjak prihoda 1.715.824,00 kn), dok se iz varijabilnog dijela cijene pokrivaju varijabilni troškovi.

Prema izračunu cijene usluge vodoopskrbe za 2020. na temelju ostvarenih troškova u 2020. podijeljenih s ukupnim brojem korisnika, fiksni dio osnovne cijene vodoopskrbe iznosi 22,74 kn mjesečno, a varijabilni dio osnovne cijene vodoopskrbe (varijabilni troškovi podijeljeni s količinom isporučene vode) iznosi 7,89 kn/m³.

U 2020. ostvareni su prihodi od javne odvodnje (bez usluga pročišćavanja otpadnih voda i usluga pražnjenja septičkih i sabirnih jama) u iznosu od 4.469.097,00 kn, od čega se na prihode od fiksnog dijela cijene odvodnje odnosi 796.569,00 kn te prihode od varijabilnog dijela cijene odvodnje 3.672.528,00 kn. Fiksni troškovi usluge odvodnje ostvareni su u iznosu od 1.456.746,00 kn, a varijabilni troškovi u iznosu od 5.190.014,00 kn. Društvo iz fiksnog dijela cijene usluge odvodnje ne pokriva fiksne troškove (manjak prihoda 660.177,00 kn). Također, iz prihoda varijabilnog dijela cijene odvodnje ne pokrivaju se varijabilni troškovi (manjak prihoda 1.517.014,00 kn). Iako je u 2020. povećan broj priključaka u odnosu na 2019. za 262 korisnika, navedeno nije imalo značajniji utjecaj na povećanje ostvarenih prihoda od fiksnog dijela cijene usluge odvodnje. Prema izračunu cijene odvodnje za 2020. na temelju ostvarenih troškova za 2020. podijeljenih s ukupnim brojem korisnika, fiksni dio osnovne cijene javne odvodnje iznosi 14,63 kn mjesečno, a varijabilni dio osnovne cijene odvodnje (varijabilni troškovi podijeljeni s količinom isporučene vode) iznosi 4,62 kn/m³.

U 2020. ostvareni su prihodi od pročišćavanja otpadnih voda u iznosu od 1.358.371,00 kn, od čega se na prihode od fiksnog dijela cijene pročišćavanja otpadnih voda odnosi 459.727,00 kn, a na prihode od varijabilnog dijela cijene 898.644,00 kn. Fiksni troškovi usluge pročišćavanja otpadnih voda ostvareni su u iznosu od 1.287.653,00 kn, a varijabilni troškovi u iznosu od 888.482,00 kn. Društvo iz fiksnog dijela cijene usluge pročišćavanja otpadnih voda ne pokriva fiksne troškove (manjak prihoda 827.926,00 kn). Prihodi od varijabilnog dijela cijene usluge pročišćavanja otpadnih voda pokrivaju varijabilne troškove. Prema izračunu cijene vodne usluge pročišćavanja za 2020. podijeljenih s ukupnim brojem korisnika, fiksni dio osnovne cijene pročišćavanja iznosi 13,80 kn mjesečno, a varijabilni dio osnovne cijene pročišćavanja otpadnih voda (varijabilni troškovi podijeljeni s količinom isporučene vode) iznosi 0,84 kn/m³.

Prema navedenim izračunima cijena vodnih usluga za 2020., prihodi od fiksnog i varijabilnog dijela cijene vodnih usluga ne pokrivaju fiksne i varijabilne troškove pružanja usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Odredbama članka 3. Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva propisano je načelo povrata troškova od vodnih aktivnosti. S obzirom na načelo povrata troškova, cijena vodne usluge treba pokrivati troškove. Odredbom članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva propisano je da cijena vodnih usluga mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže preispitati visinu fiksnog i varijabilnog dijela cijena vodnih usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se osigurao povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, a sve u cilju poštovanja načela povrata troškova od vodnih aktivnosti propisanog odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva te Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

– Gubici vode

Gubitak vode je razlika između zahvaćene i isporučene količine vode, odnosno voda koja ne stigne do krajnjeg korisnika vodnih usluga. Prema podacima iz Prijave podataka o ekonomičnosti u djelatnostima javne vodoopskrbe, tijekom 2020. zahvaćeno je 2 724 204 m³ vode, isporučeno je 1 932 641 m³ ili 70,9 %, a gubici u vodovodnoj mreži bili su 791 563 m³ vode ili 29,1 %. Prema podacima Društva, gubici u vodoopskrbnoj mreži u 2019. bili su 677 861 m³ ili 23,5 %. Otklanjanje gubitaka vode u 2020. obavljalo se dnevno kroz nadzorno-upravljački sustav, kontrolom ugrađenih kontrolnih mjerača protoka i izradom mjesečnih izvještaja. Nadalje, poboljšanje kontrole gubitaka unutar zona obavlja se kroz sustav daljinskog očitavanja, kontinuiranog daljinskog nadzora postojećih kontrolnih vodomjera te postavljanjem novih kontrolnih vodomjera na strateškim pozicijama s velikim dnevnim količinama protoka. U 2020. obavljeno je 76 sanacija gubitaka uzrokovanih puštanjem cestovnih ventila i lomovima cjevovoda uzrokovanih radovima vanjskih izvoditelja. Također, obavljene su zamjene dotrajalih dionica s rekonstrukcijama vodovodnih linija i rekonstrukcije zbog radova na terenu.

Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske planirano je smanjiti gubitke vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na prihvatljive vrijednosti od 15,0 % do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivnosti za smanjenje gubitaka vode u vodoopskrbnom sustavu.

- 5.2. *Društvo prihvaća naloge vezane za cijene pružanja vodnih usluga u dijelu koji se odnosi na cijene vodnih usluga za socijalno ugrožene kategorije građana i ispostavljanje računa za vodne usluge socijalno ugroženim kategorijama građana. Navodi da je nalog prosljeđen programerima kako bi uskladili program fakturiranja s navedenim.*

Vezano za preispitivanje visine fiksnog i varijabilnog dijela cijena vodnih usluga vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se osigurao povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga Društvo prihvaća nalog i navodi da je cijena vodnih usluga preispitana i poslani su zahtjevi gradonačelniku i općinskim načelnicima na prethodnu suglasnost u skladu s odredbama članka 109. Zakona o vodnim uslugama.

Društvo prihvaća preporuku da i nadalje poduzima aktivnosti za smanjenje gubitaka vode u vodoopskrbnom sustavu.

6. Rashodi

- 6.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 49.112.674,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na troškove amortizacije u iznosu od 23.335.072,00 kn i materijalne troškove u iznosu od 11.851.563,00 kn. U okviru drugih troškova ostvareni su troškovi za naknade članovima Nadzornog odbora u iznosu od 53.560,00 kn. Nadzorni odbor ima pet članova. U 2020. održane su četiri sjednice Nadzornog odbora te je obavljen nadzor poslovanja Društva za 2019. Prema obrazloženju odgovorne osobe, za 2020. nije obavljen nadzor poslovanja Društva jer su sjednice najvećim dijelom, zbog pandemije COVID-19, održane telefonskim putem.

Visina naknade članovima Nadzornog odbora utvrđena je odlukom Skupštine u siječnju 2014. te iznosi mjesečno 800,00 kn za predsjednika i 500,00 kn za članove. Odlukom nije utvrđeno isplaćuje li se naknada u neto ili bruto mjesečnom iznosu. Naknade su isplaćivane mjesečno u netoiznosima od 500,00 kn za članove i 800,00 kn za predsjednika, neovisno o tome je li održana sjednica Nadzornog odbora. Obračun naknada obavljan je u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Državni ured za reviziju preporučuje iznos naknade za rad članova Nadzornog odbora utvrditi i obračunavati prema broju održanih sjednica na kojima su sudjelovali, umjesto u mjesečnom iznosu.

6.2. *Društvo prihvaća preporuku te navodi da će navedenu preporuku razmotriti na sljedećoj sjednici Skupštine. Obrazlaže da je način obračunavanja navedene naknade u potpunosti u skladu s pozitivnim propisima. Nadalje, navodi da je mišljenje i praksa Društva da članovi Nadzornog odbora obavljaju svoju funkciju kontinuirano i svakodnevno, a ne samo na sjednicama te ih Uprava Društva kontaktira i konzultira u svakodnevnom poslovanju, dok im nagradu dodjeljuje za kontinuirani nadzor poslovanja na mjesečnoj razini, a ne radi sudjelovanja na sjednicama. Isto tako, navodi da je zakonska obveza članova Nadzornog odbora obavljati svoju funkciju s dužnom pozornošću, a za eventualno nanесenu štetu Društvu članovi Nadzornog odbora osobno su odgovorni, jednako kao i Uprava Društva.*

7. Javna nabava

7.1. Društvo je sektorski naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Nepravilnosti i propusti odnose se na plan nabave, Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave te provedbu postupaka nabave.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., otvorenim postupcima nabave nabavljeni su radovi i usluge u vrijednosti od 7.834.759,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost nabavljenih roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosi 8.010.523,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a odnosi se na usluge u vrijednosti od 3.365.458,00 kn, radove u vrijednosti od 2.419.459,00 kn i robe u vrijednosti od 2.225.606,00 kn.

Za 2020. donesen je plan nabave i jedanaest izmjena plana. Posljednjim izmjenama plana nabave iz prosinca 2020. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 18.365.150,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U 2020. nije provedena planirana nabava procijenjene vrijednosti od 1.410.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na mrežnim stranicama Društva objavljen je popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa.

– Plan nabave roba, radova i usluga

Društvo je ustrojilo Registar ugovora i okvirnih sporazuma i objavilo ga u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Prema navedenom Registru, nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 13.974.334,00 kn.

Društvo je na mrežnim stranicama objavilo Registar ugovora i okvirnih sporazuma sa stanjem 2018. s napomenom da se spomenuti Registar od 2018. objavljuje u Elektroničkom oglasniku javne nabave te naznakom mrežne poveznice za uvid u spomenuti Registar.

Društvo kao sektorski naručitelj nema obvezu objaviti plan nabave i sve njegove promjene u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, ali odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da su tijela javne vlasti obvezna na mrežnim stranicama objaviti godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijske izvještaje i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada, kao i informacije o izvršavanju ugovora. Tijela javne vlasti su i pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju većinsko vlasništvo. Državni ured za reviziju mišljenja je kako bi objava plana nabave osigurala upoznavanje javnosti s planom nabave Društva i mogućnost da se više gospodarskih subjekata pravodobno pripremi za dostavljanje ponude na javni poziv za nadmetanje. Veći broj ponuda mogao bi pridonijeti postizanju povoljnijih cijena predmeta nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje objaviti plan nabave i izmjene plana nabave na mrežnim stranicama kako bi se omogućilo većem broju gospodarskih subjekata pravodobna priprema za dostavljanje ponude na javni poziv za nadmetanje.

U planu nabave za dio planiranih jednostavnih nabava ukupne procijenjene vrijednosti od 4.202.150,00 kn ili 22,9 % ukupne procijenjene vrijednosti nabave nije upisan evidencijski broj nabave. Isto tako, u Registru ugovora i okvirnih sporazuma za navedene provedene nabave nije upisan evidencijski broj nabave, što otežava praćenje ostvarenja planiranih nabava. Odredbama članka 2. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20) propisano je da plan nabave, između ostalog, sadrži podatke o evidencijskom broju nabave.

Državni ured za reviziju nalaže u planu nabave navesti sve podatke u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Također, Državni ured za reviziju preporučuje u registru ugovora i okvirnih sporazuma upisati evidencijski broj nabave.

– Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave

U siječnju 2017. donesen je Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave (dalje u tekstu: Pravilnik) kojim su utvrđeni pragovi vrijednosti jednostavne nabave, pokretanje i provedba postupaka jednostavne nabave, sudionici u nabavi, sadržaj zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, kriteriji odabira ponude, izuzeća od primjene odredaba Pravilnika i drugo. Pravilnikom nisu propisani rokovi za dostavu ponuda gospodarskih subjekata. Nabava roba, radova i usluga u vrijednosti do 100.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost obavlja se putem narudžbenice ili drugog odgovarajućeg dokumenta.

Nabava roba i usluga u vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno radova u vrijednosti od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost provodi se zahtjevom za dostavu ponuda od tri ili više od gospodarskih subjekata, a nakon pristiglih ponuda sastavlja se zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda i donosi odluka o odabiru. Nakon donošenje odluke o odabiru s odabranim ponuditeljem zaključuje se ugovor o nabavi.

Pragovi vrijednosti nabave koja se može nabaviti izravnim ugovaranjem putem narudžbenica, bez provedbe postupaka nabave, postavljeni su previsoko.

Odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije i obvezan je opći akt kojim uređuje pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave objaviti na mrežnoj stranici. Nadalje, odredbom članka 4. navedenog Zakona, propisano je da je naručitelj, u odnosu na sve gospodarske subjekte, obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje općim aktom propisati optimalne rokove za dostavu ponuda koji će omogućiti gospodarskim subjektima dovoljno vremena za pripremu i dostavu ponuda. Isto tako, preporučuje, prema načelima javne nabave, općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave utvrđivanjem nižih pragova do kojih se nabava roba, radova i usluga može nabaviti izravnim ugovaranjem, bez provedbe postupaka nabave, provođenjem nabave prikupljanjem ponuda od više gospodarskih subjekata u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

– Provedba postupaka nabave

Prema Registru ugovora i okvirnih sporazuma, postupcima javne nabave ugovoreno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 7.834.759,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, dok je postupcima jednostavne nabave ugovoreno roba, radova i usluga (bez tromjesečnih evidencija po sklopljenim okvirnim sporazumima) u vrijednosti od 6.139.575,00 kn, od čega je izravnim ugovaranjem, putem narudžbenice, bez provedbe postupaka nabave, nabavljeno roba, radova i usluga u vrijednosti od 4.257.950,00 kn, što čini 69,4 % ukupne vrijednosti jednostavne nabave.

Društvo je za nabave u vrijednosti iznad 100.000,00 kn do 500.000,00 kn pozive na dostavu ponuda upućivalo na adrese tri odabrana gospodarska subjekta bez objave na mrežnim stranicama. Zbog spomenutog, ponude nisu mogli dostaviti svi eventualno zainteresirani, nego samo odabrani gospodarski subjekti. Prema odredbama članaka 4. i 15. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je u primjeni ovoga Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Pravila, uvjete i postupak jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije.

Skreće se pozornost da svi registrirani javni i sektorski naručitelji mogu od lipnja 2021. provoditi postupke jednostavne nabave kao cjeloviti postupak sve do objave obavijesti o dodijeljenim ugovorima u okviru izdvojenog modula u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju preporučuje, s obzirom na vrijednosno značajnu provedenu jednostavnu nabavu, u cilju poštovanja načela transparentnosti i jednakog tretmana, objavljivati pozive na dostavu ponuda za nadmetanje u postupcima jednostavne nabave na mrežnim stranicama Društva.

Revizijom su obuhvaćena četiri postupka javne nabave roba, radova i usluga, od kojih je jedan otvoreni postupak iz 2019., ukupne procijenjene vrijednosti od 13.030.000,00 kn i sedam postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 1.818.000,00 kn.

Za nabavu usluge evidencije vodoopskrbnih okana u iznosu od 190.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost nije proveden postupak jednostavne nabave, nego su usluge ustupljene putem ispostavljenih narudžbenica Društva i ponuda jednog dobavljača. Isto tako, za nabavu usluge odvoza i zbrinjavanja otpada s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u vrijednosti od 170.831,00 kn Društvo nije provelo propisani postupak jednostavne nabave, nego je nabava obavljena na temelju ponude izvoditelja radova i narudžbenice Društva.

Planom nabave za postupke jednostavne nabave, planirana je nabava spojnih elemenata za cijevi (fitinzi) procijenjene vrijednosti od 180.000,00 kn i hidranata procijenjene vrijednosti od 120.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Prema Registru ugovora i okvirnih sporazuma, nabavljeno je spojnih elemenata za cijevi u vrijednosti od 198.615,00 kn te hidranata u vrijednosti od 128.236,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Navedene nabave obavljene su putem narudžbenica od različitih dobavljača u pojedinačnim vrijednostima manje od 100.000,00 kn. S obzirom na to da su navedene nabave planom nabave planirane u vrijednostima više od 100.000,00 kn, trebalo je zatražiti tri ili više ponuda od gospodarskih subjekata kako bi se dobila najpovoljnija ponuda prema kriterijima koje utvrdi Društvo. Odredbama članka 2. Pravilnika propisano je, između ostalog, da je kod nabave roba i usluga u vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno radova u vrijednosti od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn, potrebno pravodobno zatražiti tri ili više ponuda.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke nabave roba i usluga u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave i planom nabave.

Za radove na rekonstrukciji vodovodne linije u jednoj ulici planirani su radovi procijenjene vrijednosti od 95.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Proveden je postupak jednostavne nabave prikupljanjem ponuda od tri gospodarska subjekta. Spomenuti radovi izvedeni su u vrijednosti od 176.858,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon donošenje odluke o odabiru, s najpovoljnijem ponuditeljem nije zaključen ugovor o nabavi kojim bi se propisale obveze i prava Društva i odabranog ponuditelja. Radovi su izvedeni na temelju narudžbenice i u skladu s ponudom. Odredbama članka 3. Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave propisano je, između ostalog, da se dostavom Odluke o odabiru najpovoljnijem ponuditelju stječu uvjeti za sklapanje ugovora o nabavi.

Ugovor o nabavi mora biti usklađen s uvjetima određenim u pozivu za dostavu ponude i s odabranom ponudom. Isto tako, u Odluci o imenovanju stručnog povjerenstva za provođenje postupka jednostavne nabave, dokumentaciji o nabavi i u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da se za navedenu jednostavnu nabavu zaključuje ugovor.

Državni ured za reviziju nalaže nakon donošenja odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja zaključiti ugovor o nabavi u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave.

- 7.2. *Društvo prihvaća preporuku da se plan nabave i izmjene plana nabave objave na mrežnim stranicama te obrazlaže da kao sektorski naručitelj, sukladno članku 28., stavku 3. Zakona o javnoj nabavi te članku 4., stavku 1. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, nema obvezu objavljivanja plana nabave.*

Društvo je prihvatilo nalog i preporuku da se u planu nabave i registru ugovora i okvirnih sporazuma upisuje evidencijski broj nabave te obrazlaže da se nepravilnost odnosi na dio planiranih jednostavnih nabava koje se nabavljaju sukcesivno putem narudžbenica i za koji se nije provodio postupak jednostavne nabave. Nadalje, navodi da se kod navedenih nabava upisuje broj prve narudžbenice koji zamjenjuje evidencijski broj nabave, a svi postupci jednostavne nabave koji se provode u skladu s Pravilnikom o provođenju postupaka jednostavne nabave sadrže evidencijski broj nabave.

Društvo prihvaća preporuku da općim aktom propiše optimalne rokove za dostavu ponuda te navodi da će se izmjenama i dopunama Pravilnika o jednostavnoj nabavi definirati i primjereni rok za dostavu ponuda koji se do sada nije spominjao u navedenom Pravilniku, ali je bio naveden u svakoj dokumentaciji o nabavi u postupcima jednostavne nabave.

U vezi s preporukom da se općim aktom utvrde niži pragovi do kojih se nabava roba, radova i usluga može nabaviti izravnim ugovaranjem bez provedbe postupaka nabave, Društvo navodi da, prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave naručitelj sam utvrđuje općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije, kao i gospodarsku i tržišnu situaciju. Nadalje, obrazlaže da zakonodavac sam nije uredio prag, nego je to dao naručiteljima na raspolaganje, što objašnjava situaciju da je teško odrediti jednaki prag za sve naručitelje jer njihove različite djelatnosti i način poslovanja zahtijevaju različita rješenja te upravo zato naručitelj vlastitom procjenom određuje visinu praga optimalnu za njegovo poslovanje. S obzirom na navedeno, Društvo je kod donošenja akta uzelo u obzir svoju djelatnost i smatra da postupa prema važećem Pravilniku unutar zakonskog okvira.

Društvo djelomično prihvaća preporuku da se s obzirom na vrijednosno značajnu provedenu jednostavnu nabavu objave pozivi na dostavu ponuda za nadmetanje u postupcima jednostavne nabave na mrežnim stranicama Društva.

Društvo navodi da Zakon o javnoj nabavi ne propisuje obvezu objavljivanja poziva na dostavu ponuda u postupcima jednostavne nabave na mrežnim stranicama te da će se izmjenama i dopunama Pravilnika o jednostavnoj nabavi predvidjeti situacija ili predmetne nabave za koje bi u Društvu postojao interes objavljivanja na mrežnim stranicama kako bi informacija o provođenju postupaka jednostavne nabave bila dostupna većem broju gospodarskih subjekata kad god je to svrsishodno i kada priroda posla to dopušta, a da pri tome nije doveden u pitanje kontinuitet rada sustava.

Društvo prihvaća nalog za provođenje postupka nabave roba i usluga u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave i planom nabave. Obrazlaže da su neki postupci bili nove usluge za koje je teško bilo utvrditi procijenjenu vrijednost nabave, a neke su nabave materijala za hitne intervencije i održavanja sustava kod kojih je teško specificirati godišnju količinu i vrstu materijala. Nadalje, navodi da Društvo vodi računa kako bi se postigle uštede, primjerice kod transporta materijala do lokacija intervencije te nabavlja materijal od dobavljača unutar jedinica lokalne samouprave na čijim područjima se obavlja intervencija, a to znači da se može zaključiti ugovor samo s jednim dobavljačem. Isto tako, Društvo navodi da je naručitelj obavezan primjenjivati Zakon o javnoj nabavi na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava, a s obzirom na uslugu koje Društvo pruža, kontinuitet rada sustava ne smije doći u pitanje. Društvo navodi da je za usluge odvoza i zbrinjavanja otpada s uređaja za pročišćavanje postupilo po nalogu i provelo postupak jednostavne nabave te zaključilo ugovor.

Društvo prihvaća nalog da se nakon donošenja odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja zaključi ugovor o nabavi u skladu s odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave.

- 7.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danoj preporuci da se, prema načelima javne nabave, općim aktima promiče potpuna i otvorena konkurentnost postupaka nabave utvrđivanjem nižih pragova do kojih se nabava roba, radova i usluga može nabaviti izravnim ugovaranjem, bez provedbe postupaka nabave, provođenjem nabave prikupljanjem ponuda od više gospodarskih subjekata. Prema Registru ugovora i okvirnih sporazuma, izravnim ugovaranjem putem narudžbenica, bez provedbe postupaka nabave, nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti od 4.257.950,00 kn ili 69,4 % ukupne vrijednosti jednostavne nabave. S obzirom na to da navedena nabava čini vrijednosno značajan udio, nižim pragom vrijednosti za nabavu roba, radova i usluga koja se provodi izravnim ugovaranjem postigla bi se veća konkurentnost postupaka nabave u cilju što ekonomičnijeg raspolaganja javnim sredstvima.

Državni ured za reviziju ostaje pri danoj preporuci da se s obzirom na vrijednosno značajnu provedenu jednostavnu nabavu, u cilju poštovanja načela transparentnosti i jednakog tretmana, objave pozivi na dostavu ponuda za nadmetanje u postupcima jednostavne nabave na mrežnim stranicama Društva. Objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama postigla bi se veća transparentnost i mogućnost prikupljanja većeg broja ponuda s obzirom na to da bi informacije o provođenju postupaka jednostavne nabave i potrebama Društva za nabavu bile dostupne većem broju gospodarskih subjekata.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Društva za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Isto tako, Državni ured za reviziju obavio je posebnu reviziju ekonomske opravdanosti cijene usluga javne vodoopskrbe i odvodnje za 2012. i utvrdio da cijene navedenih usluga nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom za 2020. provjereno je je li Društvo postupilo prema nalogu i preporukama danim u prethodnim revizijama.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Javna nabava	2006.	Naloženo je provoditi postupak nabave roba, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	provedeno
2.	Prihodi	2012.	Preporučeno je pravilno obračunati fiksni dio cijene javne vodoopskrbe utvrđivanjem točnog broja korisnika odnosno uključiti i korisnike u kojima se stambena zgrada vodi kao jedan korisnik i ispostavljati račune svim korisnicima vodnih usluga u skladu s odlukom o cijeni vodnih usluga.	-	provedeno
3.		2012.	Preporučeno je pravilno utvrditi cijenu vode prema drugom isporučitelju vodnih usluga, jer kao posebna kategorija vodnih usluga nije utvrđena odlukom o cijeni vodnih usluga.	-	provedeno
4.	Rashodi	2012.	Preporučeno je raspodijeliti troškove očitavanja vodomjera na javnu odvodnju.	-	provedeno
5.	Djelokrug rada	2012.	Preporučeno je poduzimati mjere na objedinjavanju sustava javne vodoopskrbe na području Županije kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske i Razvojnou strategijom Županije.	-	u postupku provedbe
6.	Prihodi	2012.	Preporučeno je ažurirati baze podataka o privatnim iznajmljivačima prostora turističke djelatnosti.	-	provedeno
7.	Rashodi	2012.	Preporučeno je preispitati visinu troškova i mogućnost smanjenja troškova koji ne utječu na kvalitetu pružanja usluga javne odvodnje.	-	provedeno
8.	Prihodi	2012.	Preporučeno je napraviti analize i kalkulacije stvarnih troškova koji se financiraju iz cijene usluge javne odvodnje s obzirom na to da su kalkulacije važećih cijena napravljene na temelju planiranih troškova, korisnika i količina.	-	provedeno

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2006.

Obrazloženje dane preporuke koja je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s preporukom za poduzimanje mjera na objedinjavanju sustava javne vodoopskrbe na području Primorsko-goranske županije, kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske i Razvojnou strategijou Županije, u prosincu 2021. donesena je Uredba o uslužnim područjima prema kojoj se Društvo pripaja te se objedinjava poslovanje Društva s javnim isporučiteljem vodnih usluga Vodovod i kanalizacija d.o.o., Rijeka. Ustavni sud je 29. ožujka 2022. donio rješenje kojim se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti Uredbe o uslužnim područjima s Ustavom i zakonom. Do donošenja konačne odluke, Ustavni sud je privremeno obustavio izvršenje svih općih i pojedinačnih akata te radnji koje se poduzimaju na temelju navedene Uredbe.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju, koje nisu u cijelosti provedene.

1.2. Društvo se nije očitovalo vezano za provedbu preporuke iz prošle revizije.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor

Rajko Stanić	predsjednik od 16. lipnja 2016.
Nevio Premuš	zamjenik predsjednika od 19. prosinca 2013.
Dragan Trdić	član od 10. srpnja 2017.
Siniša Vilke	član od 19. prosinca 2013.
Vedran Dorčić	član – predstavnik radnika od 9. svibnja 2018.

2. Uprava

Ervin Mrak	član od 1. siječnja 2014.
------------	---------------------------